

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
ОДИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина тридцята

Стенограма пленарного засідання
20 червня 2024 року

Київ 2024

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ОДИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина тридцята

*Стенограма пленарного засідання
20 червня 2024 року*

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Четвер, 20 червня 2024 року)

Частина тридцята

Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...6
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» щодо забезпечення збереження території та об'єктів природно-заповідного фонду»...	6
Прийняття рішення про направлення Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту інтересів власників земельних часток (паїв), а також застосування адміністративної процедури у сфері земельних відносин» до головного комітету для доопрацювання та підготовки до повторного розгляду	...11
Прийняття у першому читанні за основу та із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону України «Про інтегроване запобігання та контроль промислового забруднення»	...15
Усунення неузгодженостей у тексті прийнятого Закону України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України та Кодексу адміністративного судочинства України щодо вдосконалення участі в судовому засіданні в режимі відеоконференції»	...18
Внесення змін до: Закону України «Про політичні партії в Україні» щодо удосконалення порядку звітування політичних партій»	...19
Закону України «Про Бюро економічної безпеки України» щодо удосконалення роботи Бюро»	...25

Прийняття Закону України «Про публічні консультації»	...35
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про внесення змін до статті 15 Закону України «Про гуманітарну допомогу» щодо переліку набувачів гуманітарної допомоги»	...37
Відхилення проекту Постанови Верховної Ради України «Про відхилення проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про гуманітарну допомогу» щодо забезпечення використання гуманітарної допомоги для відновлення втрачених або пошкоджених виробничих потужностей комунальних підприємств та безперервного надання якісних послуг для населення»	...43
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про гуманітарну допомогу» щодо забезпечення використання гуманітарної допомоги для відновлення втрачених або пошкоджених виробничих потужностей комунальних підприємств та безперервного надання якісних послуг для населення»	...43
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про щорічну доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про стан додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні у 2023 році»	...44
Оголошення запитів народних депутатів України	...52
Результати поіменного голосування	...

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
20 червня 2024 року, 10 година 12 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні народні депутати, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Шановні колеги, звертаю увагу, що згідно з прийнятою Верховною Радою України постановою усі присутні на пленарному засіданні не повинні поширювати інформації щодо його початку, перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після оголошення перерви у пленарному засіданні. Я прошу всіх колег неухильно дотримуватися прийнятого українським парламентом рішення та відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

Шановні колеги, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву у пленарному засіданні і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Шановні народні депутати, сьогодні день народження у наших колег народних депутатів України: Тараса Івановича Батенка, депутатська група «Партія «За майбутнє», – ювілей, 50 років (*Оплески*), вітаємо, Тарасе Івановичу, Оксани Анатоліївни Гринчук, фракція «Слуга народу», Сергія В'ячеславовича Козиря, фракція «Слуга народу» та Сергія Сергійовича Северина, фракція «Слуга народу» (*Оплески*). Вітаємо вас, бажаємо міцного здоров'я, успіхів у всіх справах і нових досягненнях в ім'я України.

Шановні народні депутати, за парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні народні депутати, розпочався 122-й тиждень героїчного спротиву українського народу в повномасштабній загарбницькій навалі російської федерації. Висловлюємо глибоку вдячність нашим захисникам і захисницям за щоденні подвиги, вірність військовій присязі, мужність під час захисту незалежності, суверенітету, територіальної цілісності України. Пам'ятаємо, якою дорогою ціною дається нам свобода.

Схилимо голови у хвилині мовчання та вшануймо пам'ять тих, хто віддав життя за вільну і демократичну Українську державу, а також мирних громадян, які загинули внаслідок російської агресії.

(Хвилина мовчання).

Шановні народні депутати, відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань порядку денного я пропоную провести сигнальне голосування. Нагадую, необхідно одночасно утримувати сенсорну кнопку та зелену кнопку «За» до появи результатів голосувань на табло.

Шановні колеги, прошу взяти участь у сигнальному голосуванні.

«За» – 175.

Проголосували: за – 175, проти – 5, утрималося – 2, не голосували – 119.
Усе, як завжди, шановні колеги.

Ще раз звертаюся до всіх колег із закликом неухильно дотримуватися безпекових правил у Верховній Раді України і не поширювати інформації щодо перебігу пленарного засідання, прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після завершення нашої роботи.

Шановні колеги, перелік питань, який був попередньо узгоджений на засіданні Погоджувальної ради, вам надано. Переходимо до його розгляду.

Починаємо з першого питання порядку денного. Це проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» щодо забезпечення збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду» ([№ 11024](#)).

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 11024 до порядку денного сесії.

Шановні колеги, потрібно 226 голосів.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 230.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 199.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова міністра захисту довкілля та природних ресурсів України Стрільця Руслана Олександровича.

СТРІЛЕЦЬ Р.О., *міністр захисту довкілля та природних ресурсів України.* Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні народні депутати! Вашій увазі пропонується урядовий проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» щодо забезпечення збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду» (№ 11024). Законопроект розроблений для захисту природно-заповідного фонду від негативного впливу транспортних засобів та зменшення антропогенного навантаження на ці території.

Природно-заповідному фонду України дуже значну шкоду наносить так званий джипінг, тобто перегони, ралі та інші заїзди на транспортних засобах підвищеної прохідності (джипи, квадроцикли, баггі і таке інше) у природних екосистемах. Це призводить до знищення рослин, у тому числі червонокнижних, ґрунтового покриву, загибелі дрібних тварин, які трапляються на шляху джиперів. Транспортні засоби є джерелом небезпечних хімічних забруднень, шуму та вібрацій, які особливо небезпечні у період масового розмноження тварин, у так званий період тиші.

За рік у середньому на цих територіях фіксується 120 випадків такого джипінгу, щорічно завдаються мільйонні збитки, які фіксуються, сплачуються, але нічого не відбувається. У більшості європейських країн, а саме в Ісландії, Чехії, Фінляндії, Норвегії, джипінг заборонений в принципі. У США, щоб можна було цим займатися, потрібно стати в окрему чергу за окремою процедурою.

Проектом закону забороняється у межах природно-заповідного фонду проїзд механічних транспортних засобів. Водночас, розуміючи необхідність пересування місцевих жителів, дозволяється використання ними транспортних засобів у межах доріг загального користування. Також дозволяється доступ відвідувачів установ до рекреаційних ділянок за відповідними маршрутами, залишається можливість проїзду для Державної екологічної інспекції, правоохоронних органів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова голову Комітету з питань екологічної політики та природокористування Бондаренка Олега Володимировича.

Будь ласка, Олеже Володимировичу, вам слово.

БОНДАРЕНКО О.В., *голова Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Добрий день, шановні колеги! Комітет з питань екологічної політики та природокористування на своєму засіданні 25 березня розглянув проект закону № 11024, підготовлений з метою забезпечення захисту територій та об'єктів природно-заповідного фонду України від негативного впливу внаслідок експлуатації механічних транспортних засобів та зменшення антропогенного навантаження на ці території та об'єкти. Комітет вважає даний законопроект важливим для захисту нашого довкілля, зокрема об'єктів природно-заповідного

фонду, але вбачає за доцільне відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України внести зміни до частини першої законопроекту, які не були предметом розгляду в першому читанні, для узгодження запропонованих та чинних норм Закону України «Про природно-заповідний фонд України» стосовно проїзду механічних транспортних засобів.

Комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду прийняти в першому читанні за основу законопроект № 11024 з урахуванням пропозицій комітету відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Прошу підтримати, шановні колеги.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, переходимо до обговорення. Прошу представників фракцій і груп записатися на виступи в обговоренні цього законопроекту: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату Саврасову Максиму Віталійовичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність», який передає слово Ірині Володимирівні Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, законопроект, який ми зараз обговорюємо, не просто належить до сфери екологічної політики, а є важливою складовою адаптації українського законодавства до директив Європейського Союзу у форматі *Ukraine Facility Plan*. Дуже важливо, що сьогодні, в період війни, ми обговорюємо екологічну політику держави, адже очевидно, що екологічні проблеми в державі посилюються. Наша з вами задача як законодавців – знайти баланс між захистом довкілля і допомогою вітчизняному бізнесу, аби він нормально працював і розвивався.

Цим законопроектом пропонується привести у відповідність із європейськими директивами, по-перше, термінологію, і фракція «Європейська солідарність» у форматі роботи над цим законопроектом пропонувала позиції щодо цього, по-друге, норму щодо посилення контролю за сферою екології. Дуже важливо, аби громадські організації і громади мали вплив на моніторинг довкілля, а центральна і місцева влада це враховувала.

Взагалі, наша політична сила вважає, що увага до розв'язання проблем довкілля під час воєнного стану і в повоєнний період буде не тільки нашою рамковою задачею щодо адаптації всіх сфер до системи Європейського Союзу, а це має стати нашою ідеологією. У країні, де 30 відсотків земельних площ є замінованими, це питання також є дуже важливим.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошую Заремського Максима Валентиновича, фракція політичної партії «Слуга народу».

ЗАРЕМСЬКИЙ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 202, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Овчинниковій Юлії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Овчинникова. Будь ласка.

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго ранку, шановні колеги! Кожен із нас представляє і захищає в парламенті інтереси громадян України, у тому числі й захист екологічних прав. Це дуже чітко зазначено в статтях 13, 16, 50 Конституції України та статті 8 Закону «Про охорону навколишнього природного середовища». Я щиро сподіваюся, що громадяни України нас чують і в цьому залі нас почують колеги.

Україна займає майже 6 відсотків території Європейського континенту, при цьому має 35 відсотків європейського біологічного різноманіття, і це значні цифри. Маючи 7 відсотків територій природо-заповідного фонду, ми прагнемо мати 30 відсотків відповідно до Європейської зеленої угоди. Але екологічними оазисами є природні оселища в природно-заповідному фонді. Такий інтерес до екологічних питань має підвищуватися, тому що це наші європейські зобов'язання. І від того, як ми будемо підтримувати наші європейські екологічні зобов'язання, слідувати *Ukraine Facility Plan*, залежить і наш з вами курс на членство в Європейському Союзі.

Зазначу, що цим законопроектом вносяться зміни до статей 14 і 64 Закону «Про природно-заповідний фонд України» щодо порушень, які відбуваються на територіях ПЗФ, зокрема у Львівській області – Сколівські Бескиди, де джипінг постійно порушує територію. Тому це ми маємо законодавчо врегулювати.

Звертаюся до всіх колег у цьому залі з проханням підтримати це, виконати нашу державницьку позицію – захистити наше довкілля.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Соболев Сергій Владиславович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія *Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»*). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, тут важливо, щоб ми разом з водою не виплеснули дитину. Про що йдеться? Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів, відповідні відомства, наш профільний комітет пропонують почати з заборони. Найлегше

в умовах війни, коли десятки тисяч людей втратили свій бізнес, вводити заборони, нібито в такий спосіб будемо наводити порядок. Як на мене, починати наводити порядок треба з розроблення маршрутів, за якими можна пересуватися по горах. Заборонити – це найпростіше, а що далі? Це перше.

Друге. Свого часу ми ухвалювали рішення про заборону будь-яких вирубок лісів, включаючи санітарні. Давайте зараз поїдемо в Карпати і подивимося, як сотні гектарів лісу потерпають від хвороб, бо зараження дерев відбувається на тисячах гектарів. І що далі, чим це закінчиться?

Тому, коли ми ухвалюємо норми у відповідності із європейськими стандартами, вони повинні відповідати європейським стандартам.

Хто на сьогодні видає ліцензії на маршрути? Хто взагалі ліцензує такий вид діяльності? Цього ви в законопроекті не знайдете, знайдете лише заборону на цей вид діяльності.

За роки війни, з 2014 року, в Карпатах розвинулася ціла інфраструктура бізнесу, яка дозволяє працевлаштовувати десятки тисяч людей.

Саме тому, на мій погляд, до другого читання міністерству і профільному комітету треба підійти до питання не просто з позиції заборони, а й регулювання цього виду діяльності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Ніхто більше не наполягає на виступі? Ніхто. Добре, рухаємося далі. Прошу зайняти свої місця. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» щодо забезпечення збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду» ([№ 11024](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 272.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

З процедури? Разумков, що у вас?

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Руслане Олексійовичу, у порядку денному з'явився законопроект [№ 11355](#). Я розумію, як він з'явився. Учора через те, що у монобільшості не вистачило голосів на євроінтеграційний законопроект, він не був проголосований, сьогодні з'являється законопроект, який вчора був зареєстрований. Нібито існує якийсь лист від фракцій, які пропонують його сьогодні розглянути. Дійсно, така процедура може бути, якщо ніхто із депутатів не заперечує. У даному разі я заперечую, виходячи

з того, що ви хочете прийняти євроінтеграційний законопроект у порушення Конституції і законів України.

Скорочуйте строки, збирайтеся через тиждень, назбираєте монобільшість і нехай вона проголосує. Але я кажу для стенограми, що в будь-якому випадку ми будемо розглядати можливість подання альтернативного законопроект. Якщо ви будете його розглядати, це буде порушення Конституції, Регламенту, інших законів України. Прошу зняти це питання з порядку денного. Погоджуюся з включенням його до порядку денного та скороченням строків.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, сьогодні на засіданні Погоджувальної ради було прийнято рішення, є лист від фракцій і груп, і жодна фракція чи група не заперечила щодо внесення цього законопроект.

Шановні колеги, наступне питання – пропозиції Президента України до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту інтересів власників земельних часток (паїв), а також застосування адміністративної процедури у сфері земельних відносин» (проект [№ 11150](#)). Відповідні матеріали вам були надані.

Шановні народні депутати, на засіданні Погоджувальної ради ми домовилися розглядати це питання без обговорень, тому переходимо до голосування за пропозиції Президента України.

Президентом України до зазначеного закону внесено 14 пропозицій. Шановні колеги, прошу дуже уважно послухати. Зараз я буду почергово ставити на голосування всі 14 пропозицій, кожна із яких має набрати 226 голосів. Якщо хоча б одна не набере 226 голосів, тоді під час прийняття закону в цілому з пропозиціями Президента має бути 300 голосів, інакше закон буде заветований. Колеги, дуже прошу відповідально поставитися до голосування за пропозиції Президента України.

Отже, шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція 1 Президента України. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 273.

Рішення прийнято.

Пропозицію прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція 2 Президента України. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 288.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція 3 Президента України. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 285.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція 4 Президента України. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 285.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція 5 Президента України. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 286.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція 6 Президента України. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 218.

Рішення не прийнято.

Пропозицію не підтримано.

Ставиться на голосування пропозиція 7 Президента України. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 285.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція 8 Президента України. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 290.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція 9 Президента України. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 291.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція 10 Президента України. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 290.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція 11 Президента України. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 289.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція 12 Президента України. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 289.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція 13 Президента України. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 290.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція 14 Президента України. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 290.

Рішення прийнято.

Шановні народні депутати, оскільки пропозиції Президента України прийняті частково, для подолання вето необхідна підтримка двох третин голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради України.

Переходимо до голосування про прийняття закону в цілому. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Відповідно до статті 135 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про повторне прийняття Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту інтересів власників земельних часток (паїв), а також застосування адміністративної процедури у сфері земельних відносин» (проект [№ 11150](#)) у цілому з частковим урахуванням пропозицій Президента України та необхідним техніко-юридичним доопрацюванням. Прошу народних депутатів голосувати.

З процедури? Юліє Володимирівно, що у вас з процедури? Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Руслане Олексійовичу, роз'ясніть, будь ласка. Пропозицію 6 не підтримав зал. Зараз ви ставите на голосування без врахування пропозиції 6?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Без пропозиції 6?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Враховуються лише ті пропозиції, які були підтримані. Але для подолання вето Президента закон має набрати дві третини голосів. Пропозиція, яка не була підтримана, не буде врахована.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Не буде?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні. Зрозуміли, так?

Шановні колеги, ще раз, відповідно до статті 135 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про повторне прийняття Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту інтересів власників земельних часток (паїв), а також застосування

адміністративної процедури у сфері земельних відносин» (проект № 11150) у цілому з частковим урахуванням пропозицій Президента України та необхідним техніко-юридичним доопрацюванням. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 295.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, оскільки вето Президента України не подолано, є пропозиція направити закон на доопрацювання до головного комітету. Якщо немає заперечень, переходимо до голосування.

Відповідно до частини восьмої статті 135 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про направлення Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту інтересів власників земельних часток (паїв), а також застосування адміністративної процедури у сфері земельних відносин» (проект [№ 11150](#)) до головного комітету для доопрацювання та підготовки його до повторного розгляду. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 301.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги. А можна було зробити 301 голос під час попереднього голосування?

Покажіть по фракціях і групах.

Разумков – процедури. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, ви не зняли з порядку денного наступний законопроект. Згідно зі статтею 50 Регламенту Верховної Ради України продовження чи скорочення строків можливо не більше ніж на наполовину. Скажіть, будь ласка, якою нормою Регламенту ви сьогодні користуєтеся, включаючи цей законопроект до порядку денного? Тут має бути не ваше власне бажання або небажання, а норма Регламенту з урахуванням вашого розуміння, що, включивши його сьогодні до порядку денного, ви підриваєте євроінтеграційні наслідки для нашої держави, і це може бути потім оскаржено та призвести до негативних наслідків, що робиться це навмисно. Мені це важливо для протоколу і стенограми.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Олександровичу, користуюся тією самою практикою, якою користувалися й ви, коли за аналогічною процедурою включали до порядку денного законопроекти [№ 4672](#), [№ 4467](#) та низку інших проектів законів. Крім цього, у мене є лист від фракцій і груп, в якому жодна фракція і група не заперечує проти термінового і невідкладного розгляду цього законопроекту.

Шановні колеги, переходимо до розгляду проекту Закону «Про інтегроване запобігання та контроль промислового забруднення» ([№ 11355](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 260.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про визначення законопроекту № 11355 невідкладним та скорочення строків внесення альтернативних законопроектів до початку розгляду питання і розгляд його сьогодні на пленарному засіданні відповідно до листа керівників депутатських фракцій і груп та рішення Погоджувальної ради. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. На засіданні Погоджувальної ради ми домовилися про два – за, два – проти. Прошу голосувати.

«За» – 230.

Рішення прийнято.

Прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на виступи: два – за, два – проти.

Шановні колеги, прошу не розходитися, тому що тільки дві фракції записалися на обговорення. Буде дуже коротке обговорення.

До слова запрошую народного депутата Неклюдова Владлена Михайловича, фракція політичної партії «Слуга народу».

НЕКЛЮДОВ В.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Прошу надати слово моєму колезі Олегу Бондаренку, щоб він розкрив дорожню карту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бондаренко. Будь ласка.

БОНДАРЕНКО О.В. Шановні колеги, прошу хвилину вашої уваги. 3117, 4167, 6004, 11355 – це не просто цифри, це номери законопроектів, але це майже один і той самий законопроект – про запобігання, зменшення, контроль промислового забруднення, який в різних ітераціях розглядався Верховною Радою. Наразі вам пропонується до розгляду проект Закону «Про інтегроване запобігання та контроль промислового забруднення» (№ 11355). Дійсно, цей законопроект декілька разів доопрацьовувався і на повторне перше читання, і до другого читання, знімався, «збивався», але зараз він знову в залі на розгляді.

Я хотів би подякувати всім, хто підтримував даний проект закону в усіх читаннях, а також тим, хто його наполегливо «збивав» під час голосування, захищаючи, скажу відверто, дрібнопродажні інтереси.

Комітет сьогодні розглянув даний законопроект на своєму засіданні і, керуючись положеннями частини третьої статті 93, частин першої та третьої статті 101 Регламенту Верховної Ради України, ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України включити його до порядку денного одинадцятої сесії Верховної Ради України, визначити невідкладним, скоротити строки внесення альтернативних законопроектів до дня розгляду цього законопроекту на пленарному засіданні Верховної Ради України та відповідно до частини четвертої статті 102, частини другої статті 114 Регламенту Верховної Ради України за результатами розгляду законопроекту в першому читанні прийняти його за основу та в цілому як закон.

Шановні колеги, дуже сподіваюся на вашу підтримку. Законопроект важливий для нашої країни, для виконання умов *Ukraine Facility*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова Павленка Ростислава Миколайовича, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ПАВЛЕНКО Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Прошу передати слово Іванні Климпуш-Цинцадзе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Климпуш-Цинцадзе. Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановні колеги, зараз ми розглядаємо законопроект, норми якого допоможуть нам створити систему запобігання, зменшення та контролю промислового забруднення. Це означає, що ми переходимо до ухвалення законопроектів, спрямованих на виконання наших євроінтеграційних завдань у надскладній сфері – охорона навколишнього середовища. Це вимагатиме від нас великої серйозної і змістовної роботи, координації зусиль, складної розмови як з екологами, так і з бізнесом, іншими сегментами нашого суспільства, щоб нам вдалося досягти в цьому успіху.

Тому я також запрошую всіх підтримати цей законопроект, щоб продовжити нашу важливу роботу. Сподіваюся, маяки, виставлені, в тому числі й в *Ukraine Facility*, будемо глибоко пропрацьовувати у взаємодії з урядом, профільними комітетами для успішного подолання нашого шляху до членства в Європейському Союзі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ще Железняк. Будь ласка, 1 хвилина, і після цього голосуємо. Запросіть народних депутатів до залу.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, я точно не є експертом з екології, і дуже сподіваюся, що у нас є профільний комітет, який знайде компроміс, але я непогано знаюся на наших зобов'язаннях, особливо на тих, до яких прив'язані гроші. У *Ukraine Facility Plan* конкретно закладений пункт, якому відповідає цей законопроект, і під це виділяється фінансування для України.

Тому в мене велике прохання до тих, хто за екологію, хто проти неї, хто за бізнес, проти нього, хто хоче знайти компроміс, будь ласка, знайдіть його в комітеті, бо це вимога *Ukraine Facility Plan*.

Звичайно, я голосуватиму за цей законопроект. Дуже прикро, що вчора ми зробили технічну помилку і не підтримали, не вистачило буквально одного голосу. Будь ласка, не ставте під ризик фінансування України, знайдіть компроміс щодо цього проекту закону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Володимирівна Тимошенко. Будь ласка, 1 хвилина.

Шановні колеги, після цього голосуємо. Запросіть народних депутатів до залу.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги, якщо законопроекти позначені європейським прапорцем, вони є євроінтеграційними, їх треба професійно і детально аналізувати, а чи все в них відповідає директивам, вимогам Європейського Союзу. У запропонованому проекті закону це не так, тут є ключова річ – виключення вимоги про необхідність оприлюднення результатів моніторингу викидів, отриманих за допомогою автоматизованих систем, що прямо суперечить Директиві 2010/75/ЄС та Орхуській конвенції, відповідно до яких інформація не може бути обмежена для публічного користування. Закриття доступу до інформації прямо суперечить європейським нормативним актам.

Я хочу зрозуміти, хто робить...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про інтегроване запобігання та контроль промислового забруднення» (№ 11355) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 245.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про інтегроване запобігання та контроль промислового забруднення» ([№ 11355](#)) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 191.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про скорочення строків підготовки законопроекту № 11355 до другого читання. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 240.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, рухаємося далі.

Наступне питання – усунення неузгодженостей у тексті прийнятого Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо спрощення участі у судовому засіданні в режимі відеоконференції».

Комітет Верховної Ради України з питань правової політики запропонував усунути неузгодженості у тексті прийнятого Верховною Радою України 23 травня 2024 року Закону України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України та Кодексу адміністративного судочинства України щодо вдосконалення участі в судовому засіданні в режимі відеоконференції» (проект [№ 11133-1](#)). Під час підготовки тексту прийнятого закону для підпису виявлено неузгодженості між його положеннями в частині уніфікації змін до процесуальних кодексів України, а саме до статті 197 Господарського процесуального кодексу України, статті 212 Цивільного процесуального кодексу України та статті 195 Кодексу адміністративного судочинства України.

Комітетом з питань правової політики (протокол засідання № 161 від 14 червня 2024 року) запропоновано три пропозиції з метою усунення неузгодженостей в прийнятому законі. Відповідно до статті 131 Регламенту Верховної Ради України ці пропозиції вносяться на розгляд Верховної Ради України. Необхідні матеріали вам були надані.

Згідно з частиною четвертою статті 131 Регламенту Верховної Ради України загального обговорення питання не проводиться, тому я одразу ставитиму пропозиції на голосування, кожен окремо. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція 1. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 271.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція 2. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 273.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція 3. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 274.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, дякую. Ідемо далі.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про політичні партії в Україні» щодо удосконалення порядку звітування політичних партій» ([№ 11074](#)).

Так, жодна фракція і група не наполягає на поправках. Є лише одна поправка у Разумкова.

Разумков, будь ласка, номер поправки.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, у мене багато поправок. Я візьму виступ, а потім прошу поставити на голосування чотири поправки. Зараз я вам скажу номери поправок. А поки колеги, які планували, можуть свої поправки вставити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А ніхто більше не планував. На скільки хвилин у вас виступ? Замість поправок: 54, 64, 69, 73, 99, 100, 101, 103, 104, 105, 108, 109, 111 Разумков має 4 хвилини на виступ, і потім я поставлю одну поправку на голосування.

РАЗУМКОВ Д.О. Колеги, я вас вітаю. Вперше грубо порушили конституційні права народного депутата. Що б не відбувалося в цьому залі, але жодного разу, коли хтось піднімав руку і казав, що подаватиме поправки до другого читання, не обмежували права народного депутата України. Я дякую тим, хто не проголосував за цю ганьбу. За це треба буде потім відповісти, бо це порушення закону і прав народних депутатів, кожного із вас. Це не лише мої права, а й кожного із вас. Якщо Рада порушуватиме права тих, хто тут працює, тоді чого ви хочете від тих, хто сьогодні має виконувати закони, за які ми нібито голосуємо?

Тепер давайте повернемося до законопроекту про внесення змін до Закону «Про політичні партії в Україні». Шановні колеги, він не лише про звіти. Так, треба звіти переоформлювати, треба готуватися до можливих майбутніх виборів. І сьогодні цим займається влада – готується до виборів. Саме для цього вона збирає гроші.

Ви добре всі знаєте, пам'ятаєте, я тут виступав і показував «газетьонку», яку друкує партія «Слуга народу» і роздає біля метро? Усі це бачили? Тираж 50 тисяч примірників. Усі добре пам'ятають, що 1,2 мільярда гривень були виділені саме партії «Слуга народу» за перші два роки війни? 1,2 мільярда, і не треба мені

розповідати, що частину цих коштів ви передали на армію. Треба все передати, а то в нас з вами трохи різні підходи. У бюджеті на цей рік передбачено 840 мільйонів гривень. Ви зараз, наприкінці цього місяця, будете вносити законопроект про підняття податків, про що вже сказав голова профільного комітету. А Прем'єр-міністр брехав, коли розповідав, що цього не буде.

Ви мені скажіть, будь ласка, як так відбувається, що, коли комітет засідає, представники монобільшості кажуть: це внутрішнє моральне рішення партій, куди відправляти ці кошти, вони самі визначаються? Тобто піднімати податки і з ними жити – це не внутрішнє рішення народу України, ви зробите, відправляти людей на фронт – ви зробите, це не їх внутрішнє рішення, наповнювати бюджет – ви від них вимагаєте, це не їх внутрішнє рішення, сплачувати непомірне комірне, яке ви їм підняли, це їх рішення. Не ви це зробили, правда?

А щодо всіх інших питань, які ви перекладаєте на людей? Що з тими грошима, які ви відправляєте на свої власні потреби? Ви розповідаєте, що немає грошей на фортифікації, треба піднімати податки, збільшувати ПДВ, піднімати військовий збір. А, може, ви з себе розпочнете – віддасте гроші на армію зі своїх потреб? Чи для вас ваші партії і вибори набагато важливіші, ніж майбутнє країни?

Ви людям кажете, що те, куди партія відправляє свої кошти, – внутрішнє рішення партії, але забираєте консульські послуги, зараз вже починають казати, що Малюська ще щось обмежуватиме: то одруження, то скоро поховання. З такими темпами ви дограєтесь до того, що завтра у вас не буде ні партій, ні державного фінансування, а прийде армія й запитає, куди ви поділи ці кошти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, обговорення завершено (*Шум у залі*).

Я пам'ятаю, що у вас поправка.

Разумков. Будь ласка, номер поправки.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, будь ласка, час спочатку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Обнулiть час. Скажіть номер поправки.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправка 73. У поправці пропонується, щоб всі політичні партії, які отримують гроші з державного бюджету (за два роки війни – 1,6 мільярда гривень і 840 мільйонів, які передбачені на цей рік) спрямували їх на сектор безпеки та оборони. Партії можуть прожити і без них. Якось жили, проживуть і далі. І не треба розповідати, що це про демократію, бо, якщо не буде армії, не буде держави, не буде держави, не буде партій, не буде нічого. Партії переживуть, а держава Україна – точно ні!

Будь ласка, передайте свої гроші зі своїх партійних фондів Збройним Силам України. Прошу підтримати цю поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету.

МАСЛОВ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Комітет поправку відхилив. Фінансування партій є однією із гарантій сталості демократичного розвитку, що відрізняє нас від нашого північного сусіда, є частиною нашого євроінтеграційного руху. Наші міжнародні партнери, які зараз фінансують, у тому числі й армію, роблять це тільки через те, що в нас є демократичні інституції. Коли партії фінансуються з державного бюджету, їм не доводиться брати кошти в олігархів і таке інше.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 73 авторства Разумкова і колег комітетом відхилена. Автор наполягає на її врахуванні. Позицію комітету ви почули.

Ставлю на голосування поправку 73 для її врахування. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 98.

Рішення не прийнято.

Разумков, будь ласка, номер наступної поправки.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправка 99.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А ви її вже проговорили, ви сказали.

РАЗУМКОВ Д.О. Ні, я сказав, що наполягатиму на врахуванні двох поправок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 99.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправка 99. Я вам назвав весь перелік поправок, із яких дві поправки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, я зрозумів.

РАЗУМКОВ Д.О. Увімкніть час з початку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, увімкніть час з початку. Поправка 99.

РАЗУМКОВ Д.О. Перестаньте прикриватися демократичними принципами, інакше почнемо розмовляти, де хто що бере. Це перше.

Друге. Передайте гроші на армію. А то ви тут всі великі демократи, величезні. Не буде демократії, якщо не буде армії. Не буде вашої демократії

і ваших партій, не буде розмусолювання і «разглагольствованія» в залі Верховної Ради. Вам має бути соромно, коли розповідаєте, що в нас не росія. То ми будемо жити так, як в росії, якщо ви не віддасте гроші Збройним Силам України. Ще раз вам повторюю, не буде армії, не буде держави Україна. Я пропоную це забрати не взагалі, а лише до кінця воєнного стану і ще на 90 днів після. Якось потерпите, потім будете займатися своїми виборчими процесами і тримати свої партійні офіси, а поки що треба підтримати фортифікації, мінні поля і тетраедри, яких сьогодні не вистачає фронту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету щодо поправки 99.

МАСЛОВ Д.В. Зазначена поправка була розглянута комітетом і відхилена. Єдине, що можу сказати, то це стосовно того, про що говорив попередній виступаючий. Ви не можете ні в кого нічого забрати, це може зробити лише Верховна Рада України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 99 авторства Разумкова для її врахування. Вона комітетом відхилена. Позицію ви почули. Прошу голосувати.

«За» – 91.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, все, можемо переходити до прийняття рішення. Прошу народних депутатів... А, ще Саврасов, так?

Саврасов. Будь ласка, поправка 12.

САВРАСОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Добрий день, колеги! Хочу сказати, що партія «Європейська солідарність» з 2022 року левову частину коштів спрямовує на захист нашої Батьківщини. Понад 100 мільйонів ми вже витратили і збираємося витратити ще більше. Кошти, які зберігаються на рахунках, ми не можемо витратити на купівлю військових ОВГЗ. Нормою цієї поправки дається можливість купувати військові ОВГЗ. На сьогодні можемо розміщувати кошти в державних банках, які купують ОВГЗ, але напряму партія не може купувати і спрямовувати прибуток на захист, оборону, закупівлю зброї. Якщо підтримаємо дану поправку, буде знято цю колізію. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка номер... Перепрошую, позиція комітету.

МАСЛОВ Д.В. Дякую. Зазначена поправка розглянута комітетом і відхилена. Якщо політична партія хоче передавати свої кошти Збройним Силам, як це робить політична партія «Слуга народу», яка передавала кошти на засоби РЕБ, інші види озброєння, то їй нічого не заважає це робити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 12 авторства Саврасова для її врахування. Комітетом вона відхилена. Аргументацію ви почули. Прошу голосувати.

«За» – 90.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, ми завершили обговорення (*Шум у залі*). Ще одна поправка?

Саврасов, який номер поправки?

Увімкніть мікрофон Саврасова.

САВРАСОВ М.В. Поправка 72. Величезну кількість коштів наша партія відправляє на захист та оборону. Напряму ми не можемо купувати засоби РЕБ, снаряди, тротил, що інше. Але можемо це робити через громадські організації, які мають відповідні ліцензії, зв'язки і можуть купувати, у тому числі за валюту, зброю за кордоном. Саме під час збройної агресії, під час військового стану, нам необхідно, щоб це було прописано і в законі. Роз'яснення НАЗК дозволяє це робити, проте це не є нормою закону.

Прошу підтримати можливість партіям через громадські організації напряму відправляти гроші на закупівлю зброї, озброєння, засобів РЕБ для захисту нашої Батьківщини. Прошу всі партії підтримати цю поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету щодо поправки 72.

МАСЛОВ Д.В. Позиція комітету – поправку відхилити (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 72 авторства Саврасова комітетом відхилена, але автор наполягає на її врахуванні. Позиції сторін ви почули.

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 72 для її врахування. Прошу голосувати.

«За» – 123.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Герашенко – з процедури. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, я хочу звернути увагу голови комітету, який презентує цей законопроект, що Регламентом вимагається пояснення позиції комітету, а не інформування. Ми знаємо, що комітет відхилив поправку, роз'ясніть позицію комітету. Це неправильні умови. Зала слухає виступаючого, який презентує свою поправку: Максим Саврасов намагався донести, про що ви маєте знати, що партії не мають права, наприклад, за валюту закуповувати дрони.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірино Володимирівно, будь ласка, з процедури.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Так це з процедури.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це не з процедури, це вже за змістом поправки.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Ми пояснили поправку і запитали, чому комітет її відхилив. І що ми чуємо? Абсолютно непрофесійне представлення поправки – відхилили. То поясніть, чому? Наша партія хоче виділити гроші на дрони, але не може цього зробити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все, дякую. Дякую, шановні колеги.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Чому? Поясніть, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хочу пояснити, що на засіданні Погоджувальної ради, де було два ваших представники, ми домовилися голосувати це питання взагалі без обговорення.

Тому, шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про політичні партії в Україні» щодо удосконалення порядку звітування політичних партій» ([№ 11074](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 269.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Герасимов Артур Володимирович – з процедури. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний Руслане Олексійовичу, мені здається, п'ять років – більше ніж достатньо для того, щоб нові обличчя вивчили ті законопроекти, які вносяться в зал, особливо це стосується представників комітетів, які виходять на трибуну. У мене велике прохання стосовно розгляду законопроектів у другому читанні: якщо вже

питають позицію комітету, то вона має бути доведена до відома залу з поясненням, а не просто за чи проти. Я поважаю комітети, які це роблять. Наприклад, правоохоронний комітет дуже часто пояснює саме позицію комітету, деякі інші комітети. Але, якщо людина виходить на трибуну представляти законопроект від комітету і не підготовлена – бекає-мекає, за чи проти – це неправильно.

Руслане Олексійовичу, це з процедури ведення засідань, що ви маєте організувати згідно з Регламентом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артуре Володимировичу, коли я починаю говорити, то завжди кажу – будь ласка, позиція комітету. Але я дуже не хотів би, щоб ми починали з неповажливого ставлення одне до одного, тим паче члени комітету правової політики на чолі з його головою є одними із найфаховіших людей, які доповідають з трибуни Верховної Ради. Дякую (*Шум у залі*).

Ніякої репліки не буде, прізвища не називалися. Я відповів і пояснив, попросив все-таки поважати одне одного.

Шановні колеги, наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Бюро економічної безпеки України» щодо удосконалення роботи Бюро» ([№ 10439](#)).

Ми домовилися про такий регламент: 13 хвилин – виступ Южаніної, 8 хвилин – виступ Гончаренка, 3 хвилини – виступ Железняка, і голосуємо (*Шум у залі*). Ще Разумков наполягає? Добре, і Разумков.

Южаніна Ніна Петрівна. Будь ласка, 13 хвилин.

ЮЖАНИНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, незважаючи на те, що ви виходите із залу, я все-таки доповідатиму цей складний проект закону. Сьогодні вранці комітет вчергове переглянув своє рішення і запропонував до другого читання проект закону № 10439 під такою гучною назвою, як перезавантаження БЕБ. Але вона, тобто назва, зовсім не відповідає змісту цього проекту, і я поясню, чому? Розпочну з хронології.

28 січня 2021 року 242-ма голосами був прийнятий Закон «Про Бюро економічної безпеки України». Чиї це голоси? Фракції «Слуга народу» – 201 голос, групи «Довіра» – 17 голосів і фракції «Голос» – 16 голосів. Саме вони відповідальні за створений орган, який протягом понад три роки так і не запрацював. Якщо вважати, що 20 серпня 2021 року був призначений Директор, але з того часу жодного позитивного відгуку ні від фракції «Слуга народу», ні від

фракції «Голос», ні від групи «Довіра» не звучало, у мене тоді питання: це що, чергова колективна безвідповідальність? Ніхто вам не відповість, скільки коштів з бюджету витрачено на фінансування Бюро економічної безпеки, скільки економіка України втратила через те, що Бюро економічної безпеки не працювало. Врешті-решт, хто має відповісти за той тиск на бізнес, який здійснював даний орган ще в гірших традиціях податкової міліції, яка існувала за часів Азарова?

Сьогодні я почула фразу, що ми не змогли прийняти закон про цей орган. Так, не змогли. Бо перед тим, як приймати закони, треба давати собі відповідь, чи зможемо імплементувати ту чи іншу здорову ідею так, щоб цей орган запрацював і приносив користь державі, а не створювати лише на папері, нібито робити реформи, і насправді приносити державі ще більше збитків і втрат, ніж їх було до цього.

Поясню зараз конкретно, чому цей проект закону не про перезавантаження БЕБ. Як сьогодні сказав мені один із спеціалістів, який керує і знає з правильної точки зору роботу правоохоронних органів, від цих змін толку не буде. Це не перезавантаження, а лише переатестація працівників, чому і присвячений проект закону, про який ви зараз будете говорити. Найголовніше мене вражає те, що навіть від простих елементарних змін стосовно переатестації, ми мали купу проблем, спорів, проведення повторних засідань комітету, бо визначити членів і кількість конкурсних, атестаційних, кадрових комісій неможливо. Виявляється, це велика проблема, іде боротьба Офісу Президента з активістами, які трохи розуміються на цих питаннях. На жаль, в черговий раз навіть після тих змін, з якими погодилися представники фракції «Голос», які є відповідальними за прийнятий закон, і не треба зараз рвати на собі сорочку, що все життя витрачається на внесення змін до цього закону, ви маєте це робити, бо створений орган є неефективним, він в гірших традиціях податкової міліції.

Тепер щодо нових процедур, які пропонуються. Найважливіше – це те, що питання щодо обрання на конкурсній комісії нового Директора БЕБ до кінця не врегульоване. Є тільки визначення, що протягом двох місяців. Ідеться про доручення Кабінету Міністрів сформувати конкурсну комісію. А який дедлайн щодо обрання нового Директора, тобто коли він буде обраний? Бо переатестація вже за цими правилами почнеться через 18 місяців після обрання нового Директора за участі конкурсних комісій, які тут прописані.

Говорячи про те, що нам потрібні зараз гроші, що наші партнери вимагають внесення змін щодо перезавантаження БЕБ, саме перезавантаження, а не переатестації, ми вчергове обманюємо наших партнерів, які дають нам кредити і допомогу для БЕБ. Обманюєте когось там в Офісі Президента, показуєте одну частину, не показуєте іншу. Мене це не цікавить, тому що насправді вже всіх замучила робота бевівців, податкових міліціонерів, по-іншому їх не назвеш, які просто виконують всі вказівки, які даються їм із Офісу Президента. І це вже не секрет, всі про це знають, всі про це говорять, але віз і досі там. Тому, великі реформатори, подумайте, будь ласка, яку шкоду ви нанесли країні, і оцініть свій

негативний внесок в економіку України, а потім рухайтесь далі, тисніть далі ці зелені кнопки.

Мене запитали: а що ти пропонуєш, ви пропонуєте, чи ви тільки критикуєте? Відповідаю: я подала елементарні поправки, норми, які дозволили б почати суттєві зміни в практичній роботі БЕБ. Але їх не розглядали, бо все зараз крутилося навколо того, хто обиратиме Директора БЕБ, хто проводитиме переатестацію, чи підуть на переатестацію діючі працівники. Сором всім вам за те, що ви так боїтеся відкритості, зрозумілості. Невже наш український бізнес не здатний вести свої справи в законодавчому полі? Я скажу, що от саме бізнес і готовий, не готові всі ті куратори і правоохоронні органи, які хочуть стояти зверху і всім керувати.

Тому, коли кажу про свої поправки, немає кому їх доносити, ніхто не хоче їх чути, розуміти. Тут справді левову частину роботи мав би виконувати Комітет з питань правоохоронної діяльності. Я чула тут під час прийняття законопроектів розповіді про те, що треба почати. То почали, три роки витратили, а віз і нині там. Ще раз повторюю, досить обманювати всіх громадян, активістів, говорити якісь пафосні речі. Будь ласка, конкретика. Де робота, де результат?

Дві мої поправки стосуються саме посилення інституційної спроможності БЕБ. Вони є головними, і я хотіла б, щоб вони зараз обов'язково були прийняті. Це дало б можливість хоча б трохи змінювати на правильній, системній методологічній основі роботу БЕБ. Інакше ви чекатимете нового Директора, переатестації, і років через три не ви, а інші вже або скасують, або зовсім змінять на 100 відсотків закон про роботу цього органу.

Перша моя пропозиція про визначення статусу Бюро економічної безпеки України як національного координатора у сфері протидії загрозам економічній безпеці держави. От скажіть, фінансовий моніторинг в Україні працює? Працює. Усі суб'єкти первинного фінансового моніторингу діють відповідно до методологій, які розробляються цим органом. Чому у нас прийнято називати єдиним органом з боротьби, припинення і захисту економіки України лише Бюро економічної безпеки, якщо всі правоохоронні органи мають департаменти і діють у спосіб і відповідно до підзаконних документів, які регулюють їх діяльність у даному органі? Чому немає єдиного центру, який устанавлював би єдину методологію і стандарти роботи для всіх органів влади? Це початок реформування всіх органів влади, що б ви там не казали про СБУ, Нацполіцію, їх департаменти. Нічого не буде, якщо не буде розпочата робота щодо того, хто в цій системі є головним методологом і чий методологічні документи є основою в боротьбі з економічними злочинами.

Друга пропозиція стосується виправлення існуючої в законі помилки про ризик-орієнтований підхід, який застосовується, як написано в законі, лише під час здійснення аналітичної діяльності. Ви всі, не розуміючи цього, ходите по ефірах, зустрічаєтеся з асоціаціями, що мене дуже дивує і я останнім часом долучаюся до зустрічей з правниками, чи вони розуміють, в чому полягає ризик-орієнтований підхід в роботі цього органу. А це має стати основою роботи

всього органу і застосовуватися в оперативно-розшуковій діяльності, досудовому розслідуванні. Погодьтеся, стара система, яка перейшла нам від податкової міліції, не може далі існувати. Є якийсь випадок і вже пішла чи оперативно-розшукова робота, чи досудове розслідування. Немає визначень, пріоритетів, критеріїв ризик-орієнтованості, тому що БЕБ не може розслідувати всі економічні злочини, їх занадто багато. Ми маємо розуміти, що навіть складені акти перевірок податкових органів не є основою для роботи Бюро економічної безпеки. Це було, коли існувала податкова міліція. Однак на сьогодні чинне законодавство не враховує цих всіх нюансів, воно побудовано за реактивним принципом: реагуємо виключно на події. Ми так і не змогли реагувати на проекти законів, які тут приймаються. Це перша подія з ризик-орієнтованим підходом для роботи БЕБ, де вже в цьому залі закладаються корупційні ризики, абсолютне різночитання, яке потім використовуватиметься виключно для корупції і незрозумілості законодавства.

Колеги, я хотіла б ще раз зауважити, якби сьогодні паралельно приймалися ще й зміни до Кримінального процесуального кодексу, ми розуміли б, що щось в цій країні може змінитися, що дійсно є розуміння того, що зараз дії правоохоронних органів стосовно бізнесу незаконні. І коли кажуть, що вони діють у рамках Кримінального процесуального кодексу, значить треба чіткіше виписувати його норми. Я не є спеціалістом в цій галузі, але такі проекти законів навіть не розглядаються, щоб ми пройшлися по кожній пропозиції, і люди, які є спеціалістами в даній сфері, пояснили свою точку зору під час розгляду поправок, про що ми сьогодні і говоримо. Комітет не може базуватися лише на думці одного голови комітету, що спостерігається в роботі нашого комітету. Я закликаю всіх членів комітету висловлювати свою думку, не бути байдужими, з вас питають. Не думайте, що життя закінчиться в цьому залі, що підете кудись працювати далі і ніхто не помітить, що ви приймали. Невже ви зможете легко морально жити, знаючи, що приймаєте закони, які нічого не дають країні, а лише погіршують її стан?

Ми не будемо голосувати за цей проект закону, навіть незважаючи на те, що від нього залежать фінансування країни на суму 2 мільярди доларів, бо ви обманюєте наших партнерів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гончаренко Олексій Олексійович. Будь ласка, до 8 хвилин.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Шановні друзі, сьогодні Всесвітній день біженців – суперважлива тема для України, про що зараз говорить весь світ, але не ми. На жаль, українці стали однією із найбільших у світі групою біженців, точно найбільшою в Європі, проте ми взагалі про це не говоримо. Про це говорять в ООН, Раді Європи, а в нас тут беби-шмеби, бо це все нам цікавіше, хоча це

питання мільйонів людей, мільйонів українців. Я хочу звернути увагу на це і як народний депутат України, і як президент Комітету Парламентської асамблеї Ради Європи з питань біженців та міграції, тому що тема, на жаль, суперважлива і суперактуальна для нашої держави.

На наступному тижні в ПАРЕ буде затверджена резолюція щодо підтримки українських біженців. Дуже важлива резолюція, там буде багато важливих пунктів стосовно захисту наших біженців: і тих, які за кордоном, і тих, які в країні. Але ми маємо працювати і тут, нас ніхто не замінить на нашому місці. У мене питання: чому люди знову їдуть з України? І їдуть не через небезпеку, бо за два роки люди звикли до небезпеки і готові з цим жити, а тому що немає жодної підтримки від держави. Мешканці Маріуполя, Бахмута, Северодонецька не мають підтримки. Їхнє житло зруйноване, сьогодні хоч хтось їм допомагає з житлом? Ніхто. Нарешті запустився процес з прийняття законопроекту, норми якого дають можливість створити такий механізм. Але його шлях до прийняття як закону ще довгий, а потім нам скажуть, що грошей немає.

Далі. Що з виплатами ВПО? Забрали виплати ВПО, навіть багатодітним сім'ям, особам з інвалідністю, пенсіонерам – найнезахищеним категоріям. Де це? Немає. Ці нещасні 2-3 тисячі гривень забирають, у родин військових забрали все, бо начебто військовий багатий, багато заробляє. Тому більше ніж 9 тисяч 400 гривень – до побачення, підтримки немає. Як цим людям жити? І ми про це не говоримо. Та сьогодні весь робочий день Верховної Ради мав бути присвячений внутрішньо переміщеним особам. Сьогодні Всесвітній день біженців, а ми це ігноруємо. Це абсолютно неправильно. Більше того, наш уряд, який до нас не ходить, забрав допомогу в тих, хто реально її потребує, бо грошей не вистачає, при цьому навіть не створив системи верифікації з перетину кордону. Є українські біженці за кордоном, які одночасно отримують допомогу і за кордоном, і тут, у країні, а тим, хто живе в країні, нічого не платять. Це просто божевілля! Це питання невміння, відсутності менеджменту, від якого страждають мільйони людей, вони їдуть з України, ми їх втрачаємо, і багатьох із них – назавжди. Так не має бути!

І друга тема, про що сьогодні маємо говорити у Верховній Раді, – не беби-шмеби (до речі, нагадаю, керівника БЕБ ми так і чекаємо місяцями) – про військо, про війну. Де в нашому порядку денному хоч один законопроект про військових? Жодного, нуль. Де питання демобілізації? Ми доручили уряду внести законопроект про демобілізацію. Де законопроект про демобілізацію? Ми забули цю тему? Це вже неважливо? Люди третій рік в окопах, вони не можуть там знаходитися вічно, це живі люди. Коли ми дамо їм світло в кінці тунелю? Тиша. Де законопроект про ротації? Повна тиша, нічого немає, взагалі нічого немає. Жодного такого закону не приймаємо.

Що відбулося на Харківщині? У мене просте питання: коли у Верховну Раду прийдуть міністр оборони Умеров і Головнокомандувач ЗСУ Сирський, щоб ми провели серйозну розмову? Ну, настав цей час. Так ось, що відбулося на Харківщині? Нам розповідали, що не можемо будувати фортифікації, бо сіра

зона, росіяни поруч, кордон. Уже сьогодні бачимо, як під Вовчанськом, майже окупованим агресором – навколо підійшли, в сам Вовчанськ зайшли і руйнують його – росіяни вже будують фортифікації прямо біля лінії зіткнення. Нам розповідають наші керівник і керманічі, що ми не могли це будувати. Росіяни можуть, ми не могли. Росіяни збудували прямо під нашим носом цю ганебну «лінію Суровікіна», а ми не змогли на Харківщині збудувати за два роки після звільнення Харківщини, так і сиділи. Більше того, сьогодні ця вся ганьба продовжується, бо немає покараних, все погіршується. Подивіться, 3-я штурмова бригада, яка під Куп'янськом, там, на стику Харківщини і Луганщини, пише, що росіяни сунуть і сунуть на Борову. Вони вже через соцмережі просять резерви. Це взагалі нормально? Це нормально, коли військові просять резерви і підтримку через соцмережі? Що відбувається? Як сьогодні працюють Головнокомандувач і міністр оборони? Ці питання ми маємо розглядати тут, у Верховній Раді, бо це є ключове, це є питання нашого життя, а не беби чергові.

Далі. Ми з вами прийняли рішення про доручення уряду, а уряд 12 квітня, повторююся, 12 квітня, ухвалив постанову, що мають з'явитися доплати військовим у розмірі 70 тисяч гривень (там і досі з цим повний бардак), а також іпотека і виплати за перший контракт. Я звертаюся до Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки: ну, розгляньте це питання, викличте цей уряд і вставте вже йому по перше число! Або давайте тут це зробимо. Постанова була прийнята 12 квітня! Як ви думаєте, що зроблено, хоч одна людина отримала іпотеку? Нуль! Хоч одна людина отримала ці 150 тисяч гривень на транспортний засіб за перший контракт? Нуль! Абсолютний нуль! Третій місяць іде з 12 квітня, а немає постанови уряду про іпотеку, про виплати за перший контракт. Це що, знуцання? А ми далі показуємо, як люди б'ються, лікарі б'ються з військовими через мобілізацію. Сьогодні відео є – на капоті хтось вже ТЦК везе. Чому? Та тому що ми не створили жодної системи мотивації, жодної! Ми не вирішили питання стосовно обмежено придатних, виведених поза штат, які досі отримують по 600, 700, 800 гривень, не створили іпотеку, не дали грошей за перший контракт і ні за який контракт – нічого не дали, нічого не зробили, що мали зробити, натомість збираємося тут і обговорюємо БЕБ, ратифікації. Класно! Це ганьба! Якщо Верховна Рада не виконає свою роботу – це програш.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз виступ Разумкова – до 10 хвилин. Після цього ще Железняк – 3 хвилини, і голосуємо. А, ще у Разумкова якісь поправки.

РАЗУМКОВ Д.О. Колеги, скажіть, будь ласка, нам всім не соромно перед людьми, які нас дивляться, за все те, що відбувається сьогодні в державі? Чому, коли люди кажуть, що країна йде не туди, що влада не думає про український народ, коли люди стогнуть від підняття тарифів, які ви обіцяли не піднімати, коли найближчим часом ще раз піднімете податки, ви всі мовчите і робите вигляд, що так нормально, це не страшно, а коли вас міжнародні партнери фейсом по асфальту, то починаєте працювати? Ми ж все-таки парламент України, а не

міжнародних партнерів за всієї поваги до них. Може, якось і своїх людей будемо слухати?

Коли бізнес розповідає, що БЕБ – це зло, всі мовчать і тягнуть цей процес, наскільки можливо. Той законопроект, який голосуватиметься в залі, хоча я з багатьма нормами не погоджуюся, він точно кращий за той, що подавав уряд. Коли вам розповідають, що ДБР – це, м'яко кажучи, погано, всі мовчать, а коли про це починають говорити міжнародні партнери або журналісти-розслідувачі, усі починають казати: ой, як незручно вийшло. Це новина для вас? То вийдіть на вулицю і поспілкуйтеся з людьми. Тут багато мажоритарників, це ваш функціонал – спілкуватися з ними.

Під час прийняття бюджету профільний комітет, Міністерство фінансів, Прем'єр-міністр брешуть людям, кажуть, що гроші до кінця війни і до кінця цього року в армії є, а потім ховають очі. А ви вийдіть і скажіть людям, що так, ми збрехали, грошей не було, немає, і Разумков був правий, коли за це не голосував. Чому ви сьогодні мовчите? У вас совість є, ви ж порядні люди. Принаймні, ви так себе позиціонуєте.

Питання про партії, за яке ви сьогодні проголосували. Вам пропонувалося забрати гроші у партій до кінця війни, навіть не назавжди, просто до кінця війни, і віддати їх Збройним Силам України, які дозволяють вам і вашим партіям існувати. І те, що ми сьогодні можемо сидіти і працювати в цьому залі, причому не всі, це теж заслуга Збройних Сил України. То давайте їм допоможемо, давайте не піднімати додатково податки для людей, а знімемо гроші з партій і віддамо ЗСУ. Чи виходить так, що вам не вистачає на ваші партії, то ви будете податки піднімати? Ну, то вийдіть і скажіть це людям. Коли ставилися ці поправки на голосування, було близько 90 голосів, а за прийняття закону влупили 270 голосів. Ви розповідали, що партія має визначати, скільки грошей вона перераховуватиме на армію. Тоді чому ви в армії не запитали про демобілізацію, коли дали 227 голосів за те, щоб забрати в них демобілізацію, ротацію? Нічого, нормально, всіх все влаштувало. Ніхто не виступав, не казав, що це погано, що так робити не можна. Натисли 227 кнопок – демобілізації немає.

Наступне. Скажіть, будь ласка, а що з демобілізацією, яку ви обіцяли нашим захисникам? Що це за історія про вісім місяців підготовки законопроекту? Ви ж тут працюєте вже не перший рік, знаєте, що це брехня. Такий законопроект можна розробити максимум за місяць з підготовкою всієї аналітики. Ви ж влада, навіть не опозиція, вам це зробити – два рази плюнути, лише б було бажання, а у вас його немає. Тоді вийдіть і скажіть тим, хто воює на фронті, що ми не дамо їм дронів, не буде демобілізації, не дамо озброєння, проте ми дамо гроші на партії, тому що «Слуга народу» не може прожити без 800 мільйонів гривень на рік, їй важко. От скажіть, будь ласка, що конкретно на територіях зараз роблять ваші партії? Які осередки? Нічого! Це, за великим рахунком, відмивання грошей. Може, треба менше їздити десь по відрядженнях, тут попрацюйте і отримаєте більше результату.

Далі. Я думаю, якщо Президент підпише закон про партії, який сьогодні був проголосований, це буде просто сором. Це він як Верховний Головнокомандувач толеруватиме те, що в армії забрали гроші на політиканство, на те, щоб якось прожили партії замість того, щоб вижили наші захисники і держава. Я дуже сподіваюся, що Президенту вистачить розуму, совісті заветувати цей закон, взагалі не повертати вам з пропозиціями або покласти, як дуже часто робиться, в себе в Офісі, щоб він більше нікуди не вийшов. А якщо підпише, це означатиме, що партії для Президента важливіші, ніж Збройні Сили України.

У мене ще одне питання. Ви вчора проголосували законопроект про військову поліцію. Я розумію, що ми вже не перший рік будемо поліцейську державу. А що це взагалі буде? Які функції ви хочете їм зараз передати? Такі самі, як у ТЦК, Нацполу і ДБР? Так, а навіщо ми ще туди гроші будемо витратити? Якщо ви не справляєтеся з цим завданням, то не нову структуру маєте створювати, а цю прибрати.

У нас дуже багато сьогодні стоїть питань на порядку денному. Хто у вас платитиме тарифи, сплачуватиме податки? Я багато спілкуюся з середнім, малим бізнесом, вони очікують підняття податків, хоча ваш Прем'єр-міністр ось тут сидів і брехав вам в очі, розповідаючи, що підняття податків не буде, навіть це не розглядається. Наразі профільний Комітет з питань фінансів, податкової та митної політики каже, що найближчим часом буде дуже важливий і важкий законопроект, за що вас битимуть, а не Прем'єр-міністра, тому що він знову вийде і скаже, що це не він, це депутати. Відповідатиме кожен на своїх округах, хто до них доїде, або перед виборцями на майбутніх виборах, можливо, вони колись відбудуться. І таких прикладів дуже багато. Таке враження, що сьогодні ми всі рухаємося незрозуміло куди. Люди просто вже очманіли від того, що відбувається в Раді. Коли йдеш по вулиці, а тебе запитують, то стає соромно, багатьом депутатам передають вітання. Але, повірте мені, ці вітання мають зовсім не позитивний характер. Люди все бачать, незважаючи на те, що в нас немає свободи слова, у нас вимкнутий телевізор, але є єдиний телемарафон, який розповідає про два-три тижні. Де два-три тижні? Де забезпечення виконання своїх обіцянок? Немає. Хто має доступ до телемарафону? Правильно, ті, хто з монобільшості. Ви не пальцями тикайте, а вийдіть на вулицю і з людьми поспілкуйтеся. Вам буде дуже корисно дізнатися багато цікавого про себе. Але я не впевнений, що вам це сподобається.

У вас все брехня. Газета «*Financial Times*» говорить, що зруйнована інфраструктура, що у людей немає світла, а у вас це брехня. Якщо у вас, в готелі «Київ» світло є, то в людей його вимикають. Не знаєте цього, то підіть поспілкуйтеся. Не знаєте, скільки ТЕС знищили, то поспілкуйтеся з енергетиками. Не знаєте, скільки мільярдів витратили на укріплення підстанцій, поспілкуйтеся також з енергетиками, вони вам скажуть. Не знаєте, скільки дронів передає держава, а скільки передають волонтери, поїдьте поспілкуйтеся з військовими. Поспілкуйтеся з людьми, це дуже корисно, і, можливо, не будете робити ті безглузді речі, які робите.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, у нас залишився ще виступ Железняк – до 3 хвилин, і після цього голосуємо. Прошу запросити народних депутатів до залу.

Будь ласка, Ярославе Івановичу, до 3 хвилин. Так? До 4 хвилин.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, напевно, для вас не є новиною, що питання БЕБ для мене особливо чутливе. І жарт про те, що моя дитина перше слово скаже не мама і тато, а БЕБ, – лише частина жарту.

Сьогодні я хочу вам подякувати за дуже важливий крок. Вірю, що ми зробимо те, чого справді очікує від українського парламенту насамперед український бізнес.

Ця ідея не нова. Я вдячний Ніні Петрівні Южаніній, яка виступала щодо цього законопроекту, вона перша придумала створити єдиний орган, який займатиметься мовою цифр, а не молотків, роботою з бізнесом. І так чи інакше ця ідея була втілена з величезною кількістю помилок, які ми сьогодні будемо виправляти.

Я вдячний пану Олексію, який піднімав питання про фінансування армії, воно теж болить мені. Але саме на БЕБ покладено завдання знайти ті десятки мільярдів гривень, які й досі в тіні, і покласти в кишеню армії. Сьогодні ми зробимо все можливе з боку парламенту для цього.

У цьому залі багато із вас піднімали питання щодо тиску правоохоронців на бізнес. Цим голосуванням це питання, сподіваюся, ми вирішимо. Не за один день, не швидко, але нарешті ми всі зробимо те максимальне, що просив бізнес стосовно цього питання.

Шановні колеги, з цієї трибуни, як представник опозиції я часто виступаю з критикою, але сьогодні я не хочу цього робити. Хочу подякувати величезній кількості людей, які працюють в нашому комітеті, в комітетах з питань правоохоронної діяльності, з питань антикорупційної політики, всім вам, хто весь цей час робив все, щоб це голосування було сьогодні можливим. Дякую, колеги.

І насамкінець. Усі ми прийшли в парламент з якоюсь ідеєю і нею живемо, запалюємося, хочемо, щоб вона була втілена. Я прийшов сюди, щоб змінити систему відносин держави і бізнесу. І сьогодні мою мрію буде здійснено. Хочу, щоб, виступаючи з цієї трибуни, навіть найбільший опозиціонер дякував правоохоронцям за правильну позицію. Хочу, щоб на засіданні комітету, коли ми заслуховуємо питання нелегального обігу акцизної продукції, ми дякували правоохоронцям за їх роботу. Хочу, щоб людина, яка казатиме будь-де, що працює в БЕБ, мала повагу, пошану від суспільства і підтримку від бізнесу. Цей законопроект нас наближає до цього моменту.

Шановні колеги, це питання дійсно коштує державі фінансування в розмірі 3 мільярди доларів. І ми не можемо і не будемо сьогодні ставити під будь-які сумніви те, що Україна не стоїть на шляху реформ. Прошу вас підтримати це рішення, яке було важким компромісом, але ми його досягли разом. Дякую опозиції, коаліції, уряду, всім, хто це зробив, щоб сьогодні ми прийняли цей

законопроект. Я прошу вас з цієї трибуни проголосувати за законопроект, прийняття якого найбільше чекає український бізнес. Сподіваюся, сьогодні ми покажемо свою позицію як парламенту на підтримку бізнесу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ярославе Івановичу.

Від комітету ще Данило Олександрович Гетманцев – 2 хвилини, і після цього голосуємо. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Будь ласка, Даниле Олександровичу, відповіді на всі зауваження, які ви почули, і пропозиції.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановні колеги, декілька років тому ми разом розпочали надважливу реформу, яка є в програмах великої кількості партій, представлених сьогодні в парламенті, – Бюро економічної безпеки. Це орган, який повинен прийти на заміну Служби безпеки, Нацполу, ДБР та інших органів, які до сьогодні і в минулому також розслідували економічні злочини. Ми прийняли нормальний, класний закон, але він не запрацював на етапі виконання, тому що, на жаль, конкурс виграв колишній податковий міліціонер і фактично перетворив нову структуру в клон податкової міліції. Саме тому є необхідність у прийнятті рішення, якого від нас вимагають партнери, якого ми самі від себе вимагаємо, адже всі наші реформи повинні бути успішними.

Переконаний, успішний БЕБ – це завдання всіх присутніх у залі, це наша спільна ціль, бо це орган, який повинен покласти край тіні, тим, хто краде в держави, армії, який повинен зупинити і зробити неможливим такого роду злочини. Я закликаю всіх присутніх у залі підтримати цей законопроект у другому читанні та в цілому. Голосуємо зеленою кнопкою!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Даниле Олександровичу.

Шановні колеги, прошу займати місця, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Бюро економічної безпеки України» щодо удосконалення роботи Бюро» ([№ 10439](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів проголосувати.

«За» – 239.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Дякую, колеги.

Покажіть по фракціях і групах.

Наступний проект Закону «Про публічні консультації» ([№ 4254](#)).

Ми домовилися, що 3 хвилини – виступ Климпуш-Цинцадзе, до 5 хвилин – виступ Соколов, дві поправки – група «Відновлення України», і голосуємо. Соколов не буде.

Шановні колеги, не розходьтеся. Я так розумію, всі зняли свої пропозиції, тому одразу переходимо до голосування.

Шановні колеги, голосуємо, не виходимо із залу. Зайдіть, будь ласка, до залу. Ніхто не виступатиме.

Ви все-таки наполягаєте на поправках? Дві поправки? Може, не будемо, друзі? Добре, хто представлятиме поправки?

Гнатенко. Будь ласка.

ГНАТЕНКО В.С., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 49, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Добрий день! Озвучую позицію наших колег – депутатів місцевих рад, які вимагають підтвердження поправки 165, в якій йдеться про доповнення статті 10 новою частиною такого змісту: «Суб'єктом, визначеним пунктом 5 частини другої статті 5 цього закону, додатково до електронних консультацій проводиться публічне обговорення, якщо обговорений проект акта: перше – стосується делегування повноважень органів місцевого самоврядування; друге – передбачає надання пільг, переваг чи встановлення обмежень для окремих суб'єктів господарювання; третє – стосується стратегічного плану розвитку територіальної громади та змін до нього; четверте – стосується символіки територіальної громади.

У зв'язку з цим здійснити перенумерацію частин».

Прошу поставити цю поправку на голосування для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз, ви пропонуєте поставити поправку на голосування для підтвердження?

ГНАТЕНКО В.С. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 165 авторства Загоруйко Аліни Леонідівни, яка зараз на трибуні, прийнята комітетом.

Аліно Леонідівно, будь ласка, позиція комітету щодо поправки 165.

ЗАГОРУЙКО А.Л., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Комітет врахував цю поправку, тому що питання, озвучені народним депутатом є дуже важливими. Наприклад, на вирішення питань щодо стратегічного плану розвитку територіальної громади мають впливати жителі територіальної громади. Прошу зал підтвердити врахування цієї поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Все зрозуміло, так?

Ставлю на голосування поправку 165 авторства Загоруйко, яку комітет врахував. Водночас колеги з групи «Відновлення України» наполягають на підтвердженні цієї поправки. Комітет наполягає на її підтвердженні. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 269.

Рішення прийнято.

Поправка залишається врахованою.

Можемо переходити до голосування? Ще одна поправка?

Гнатенко, група «Відновлення України». Будь ласка.

ГНАТЕНКО В.С. Поправка 222. У поправці пропонується частину другу статті 17 викласти в такій редакції: «Прийняття акта без проведення публічних консультацій (крім випадків, визначених частиною восьмою статті 7, статтями 8 та 16 цього закону), порушення встановленого цим законом порядку проведення публічних консультацій може бути підставою для його скасування або визнання його нечинним судом». Прошу поставити поправку на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету щодо цієї поправки.

ЗАГОРУЙКО А.Л. Поправку 222 комітет врахував, оскільки прийняття акта без проведення публічних консультацій в окремих випадках є необхідним. Прошу зал підтримати позицію комітету щодо врахування даної поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Аліно Леонідівно.

Шановні колеги, все зрозуміло? Та сама ситуація.

Поправку 222 авторства Аліни Леонідівни Загоруйко комітет врахував. Водночас колеги з групи «Відновлення України» вимагають підтвердження рішення комітету.

Ставлю на голосування поправку 222 для її підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 266.

Рішення прийнято.

Переходимо до голосування щодо прийняття законопроекту в цілому

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про публічні консультації» ([№ 4254](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Колеги, готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 282.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Дякую, Аліно Леонідівно. Вітаю колег.

Переходимо до розгляду наступного проекту Закону «Про внесення змін до пункту 3-2 статті 15 Закону України «Про гуманітарну допомогу» щодо розширення переліку набувачів гуманітарної допомоги з метою забезпечення в період дії воєнного стану надання споживачам послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення» ([№ 11155](#)) та альтернативних до нього законопроектів [№ 11155-1](#), [№ 11155-2](#).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Для цього потрібно 226 голосів. Прошу голосувати, шановні колеги.

«За» – 277.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд законопроектів № 11155, № 11155-1, № 11155-2 за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 239.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, два – за, два – проти чи можемо голосувати? Виступи хочуть. Добре. Тут три законопроекти, тому спочатку – Гривко, потім – Пивоваров і Цимбалюк.

До слова запрошується автор законопроекту № 11155 Сергій Дмитрович Гривко.

ГРИВКО С.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, шановні українці! Законопроектом № 11155 пропонується внести зміни до пункту 3-2 статті 15 «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про гуманітарну допомогу», відповідно до яких доповнити перелік набувачів гуманітарної допомоги на період дії воєнного стану новими суб'єктами: військовими адміністраціями, суб'єктами господарювання незалежно від форми власності, що надають послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, а також органами державної та місцевої влади, що потребують термінового відновлення та забезпечення централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

Законопроект дуже важливий, напрацьовувався на основі звернення Асоціації водоканалів України. Ворог – російська федерація б'є по цивільній інфраструктурі, через що люди позбавлені можливості користуватися водою, а вода – це життя. Водночас прошу підтримати альтернативний законопроект № 11155-1 авторства Пивоварова та колег, тому що в ньому більш розширений перелік набувачів гуманітарної допомоги.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується автор альтернативного законопроекту № 11155-1 Євген Павлович Пивоваров. Будь ласка.

ПИВОВАРОВ Є.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 175, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до статті 15 Закону України «Про гуманітарну допомогу» щодо переліку набувачів гуманітарної допомоги» ([№ 11155-1](#)), метою якого є подальша адаптація законодавчої бази до надзвичайних обставин воєнного часу шляхом розширення переліку набувачів та отримувачів гуманітарної допомоги. Ідеться про тепло та воду, дуже важливі галузі – наші водоканали та теплокомуненерго. Саме цим законопроектом додатковий перелік потреб, які задовольняються набувачами гуманітарної допомоги, на період дії воєнного стану доповнюється потребами з централізованого водовідведення та водопостачання, а також постачання теплової енергії, розширюється перелік набувачів гуманітарної допомоги – установи, організації, які є операторами об'єктів критичної інфраструктури, органи місцевої та центральної влади, яким дозволяється отримувати гуманітарну допомогу для відновлення та ремонтних робіт у разі пошкодження.

Шановні колеги, водоканали та теплокомуненерго виконують дуже важливу роль в житті України, її населення. Перебої в їх роботі несуть загрозу національній безпеці України. Тому дуже вас прошу підтримати саме альтернативний проект закону № 11155-1, щоб наші люди були з водою та теплом протягом дії воєнного стану.

Дякую всім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Зараз Михайло Михайлович Цимбалюк представить ще один альтернативний законопроект № 11155-2, після цього – Галина Миколаївна Третьякова, і два – за, два – проти.

Будь ласка, Михайле Михайловичу, вам слово.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні пане Голово, президіє, колеги! Ми з Олексієм Кучеренком запропонували альтернативний проект закону з цього приводу. Про що цей проект і взагалі ця проблема?

Шановні колеги, воєнний стан поставив у непрості умови життєдіяльність всієї держави, у тому числі й об'єкти критичної інфраструктури. Ідеться про комунальну сферу – водоканали, інші об'єкти, які обслуговують і надають

сьогодні послуги на території. Коли місцеві громади домовляються з партнерами з Європи, з різних держав про те, що їм надають комплектуючі для ремонту об'єктів критичної інфраструктури, то виникає законодавча колізія – потрібно за це платити ввізне мито, інші податки. У зв'язку з цим виникла потреба в оформленні цього всього як гуманітарної допомоги та в доповненні діючого законодавства.

Зважаючи на те, що ми з колегою Кучеренком як співавтори альтернативного законопроекту вважаємо, що для нас важливий кінцевий результат, а не хто був автором основного проекту, тому погоджуємося, і це було прийнято на засіданні комітету, думаю, голова зараз про це скаже, з пропозицію про прийняття за основу законопроекту № 11155-1, а до другого читання всі наші пропозиції врахуємо, щоб якнайшвидше це прийняти. Прошу проголосувати за альтернативний законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від комітету Галина Миколаївна Третякова. Будь ласка.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні народні депутати! Комітет проаналізував основний та альтернативні законопроекти і ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти за основу законопроект № 11155-1, поданий народним депутатом України Пивоваровим Євгеном та іншими народними депутатами, яким деталізується перелік потреб, що може бути основою для подальшого опрацювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу представників фракцій і груп записатися на виступи в обговоренні цього питання: два – за, два – проти.

Слово надається Гевку Володимирі Леонідовичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ГЕВКО В.Л., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 167, Тернопільська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Михайлу Лабі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лаба. Будь ласка.

ЛАБА М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 70, Закарпатська область, політична партія «Слуга народу»). Колеги, добрий день! Закарпаття, виборчий округ № 70.

Пропоную підтримати законопроект № 11155-1. Дякую колегам за роботу, за три законопроекти, спрямовані на підтримку гуманітарного фронту. Сьогодні однозначно не ті цифри гуманітарної допомоги, які були у 2022-20223 роках. В Україні зареєстровано понад 100 тисяч громадських організацій, об'єднань, благодійних фондів, які працюють на підтримку Збройних Сил України, сил оборони, підтримують наш супротив проти рашистської федерації. Я вдячний колегам за цю роботу, адже динаміка цих питань дуже змінна. Сьогодні нам потрібні запчастини, інша допомога. Об'єкти енергетичної, критичної інфраструктури потрапляють під обстріл, у нас багато викликів.

Я пам'ятаю, у 2021 році Верховна Рада прийняла закон (проект [№ 3527](#)) про внесення змін до закону щодо ввезення вантажів гуманітарної допомоги, що уможливило ввезення гуманітарних вантажів у спосіб, який був офіційно дозволений, і Україна з 24 лютого 2022 року змогла встояти.

Хочу подякувати тисячам організацій, благодійним фондам, усім за взаємодію у нашій загальній роботі під час надання допомоги, якої в такій ситуації країна дуже потребує. Низький уклін вам за вашу працю. Усе для перемоги України!

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава! Дякую, пане Михайле.

Федина Софія Романівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Перше. Фракція «Європейська солідарність» підтримуватиме у першому читанні даний законопроект. Єдине хотіла б зазначити, що альтернативний законопроект № 11155-2 мав набагато кращі можливості досягнення поставленої мети. Але, якщо є спільна згода на доопрацювання до другого читання, будемо підтримувати альтернативний законопроект № 11155-1.

Друге. Це один із перших моментів, коли ми пробуємо зняти додаткове навантаження і полегшити процеси забезпечення відновлення, зокрема й енергетики. Кабмін нам розказує, що люди мають самі собі закупляти генератори, Верховна Рада на чолі з народним депутатом намагається підняти ціни на акциз на пальне, щоб людям було важче забезпечувати генератори. Але проблема із забезпеченням електроенергією є критичною по всій Україні. І тут якраз є нагода під час доопрацювання дати можливість хоча б на рівні місцевого самоврядування забезпечити ці процеси, отримати як гуманітарну допомогу.

Звісно, і митна служба, і Міністерство фінансів наголошують, що може бути колізія, що гуманітарна допомога передаватиметься підприємствам, які працюють задля отримання прибутку. Але, зрештою, ідеться про критичну інфраструктуру, вона має бути якимось чином відновлена. Якщо держава не

здатна профінансувати ці всі процеси самостійно, треба надати можливість отримувати гуманітарну допомогу для їх забезпечення.

Окремо волонтерська спільнота і спільнота благодійних фондів просять додати ще можливість передавати для забезпечення роботи із статутної діяльності автомобілі як гуманітарну допомогу, оскільки зараз багато хто із них стикнувся з ситуаціями, коли передати на фронт чи для роботи військовим можуть, а щоб забезпечити ці всі процеси, не можуть.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Наливайченку Валентину Олександровичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина». Будь ласка.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово пану Олексію Кучеренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Юрійович Кучеренко. Будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, безумовно, я дякую попередній виступаючій, іншим колегам, які підтримують законопроект № 11155-2 авторства пана Цимбалюка і народного депутата Кучеренка. Він дійсно ширший, глибший, ним пропонується набагато адекватніший перелік отримувачів гуманітарної допомоги: заклади освіти, медицини і таке інше. На жаль, профільним комітетом за давньою традицією підтримується той законопроект, де першою є фракція «Слуга народу». Це така у нас народна традиція: будь-який законопроект, головне, щоб від монокоаліції. Ми не будемо в дитячі ігри гратися, безумовно, підтримаємо той законопроект, який пройде, бо він потрібний.

Єдине, що хочу зробити зараз, це вибачитися і від себе особисто, і від усіх членів Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг за те, що так довго даруємо такий простий законопроект. Насправді це треба було зробити 1,5 року тому, як це зробили для енергетиків, інших галузей, щоб вони могли без мита отримувати цю гуманітарну допомогу. Зараз ця звитяга в залі буде подарована в першому читанні. Ще раз вибачаюся перед директорами водоканалів, теплокомуненерго, мерами міст. Думаю, ми проведемо розмову в комітеті, чому, на жаль, так пізно реагуємо на такі важливі речі. Закликаю якомога швидше підготувати законопроект до другого читання та прийняти рішення про надання можливості нашим підприємцям далі хоч якось забезпечувати нас якісними послугами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Бабенку Миколі Вікторовичу, депутатська група «Довіра». Він передає слово Ларисі Білозір.

Шановні колеги, після цього голосуємо. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Будь ласка, пані Ларисо.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Депутатська група «Довіра». Шановні колеги, дійсно, війна спричинила жахливі руйнування та поставила під загрозу життя мільйонів українців. Серед першочергових проблем, які потребують негайного розв'язання, – це доступ до чистої води і водовідведення. Внаслідок бойових дій дуже багато водоканалів України зазнали значних пошкоджень, а вони відіграють ключову роль у забезпеченні доступу до води. На даний момент водоканали, на жаль, не мають права отримувати гуманітарну допомогу. Ми виправляємо цю ситуацію, і, як вже сказав мій колега, нарешті на третьому році війни до переліку отримувачів гуманітарної допомоги будуть включені і підприємства критичної інфраструктури у сфері водопостачання.

Хочу ще акцентувати увагу на тому, що, на жаль, досі існують бюрократичні бар'єри, пов'язані з завезенням гуманітарної допомоги. Кабмін дуже хотів це контролювати. Звичайно, були зловживання. Але, як завжди, зробили дещо «коряво», і з'явився такий порядок пропуску та обліку гуманітарної допомоги. Усім відома постанова [№ 953](#), яку депутати всіляко намагаються корегувати законами, але, на жаль, маємо величезні проблеми. Постанова викликає багато питань у волонтерів, особливо у тих, які не мають адміністративного ресурсу, бухгалтерів, не знають, як потрібно фіксуватися в автоматизованій системі реєстрації гуманітарної допомоги. Це треба якнайшвидше вирішувати, тому що маємо падіння волонтерської допомоги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту, переходимо до прийняття рішення. Прошу приготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 15 Закону України «Про гуманітарну допомогу» щодо переліку набувачів гуманітарної допомоги» ([№ 11155-1](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 275.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про гуманітарну допомогу» щодо забезпечення використання гуманітарної допомоги для відновлення втрачених або пошкоджених виробничих потужностей комунальних підприємств та безперервного надання якісних послуг для населення» ([№ 11165](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 11165 до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 254.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 219.

Рішення прийнято.

Ми домовилися без обговорення, але, якщо можна, я дам слово доповідачу, щоб він озвучив рішення комітету, бо йшлося про відхилення, але була згода проголосувати по-іншому.

Безгін Віталій Юрійович. Будь ласка, коротко озвучте позицію комітету, і голосуємо.

БЕЗГІН В.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні колеги! Цей законопроект дуже дотичний до законопроекту № 11155-1, який ми щойно підтримали. Він про таке. Велика кількість територіальних громад від початку війни віддали купу комунального транспорту на потреби Збройних Сил України. Зараз вони так само завезли, як гуманітарну допомогу, багато такої техніки і, на жаль, не можуть її використовувати на комунальних підприємствах.

Я вважаю, позиція Погоджувальної ради мудра. Знаю, комітет пані Галини Третьякової не заперечує, тому є пропозиція проголосувати даний законопроект за основу, його ініціативи, які вирішують подібні питання, інтегрувати в комплексний законопроект і вийти на друге читання.

Дякую. Прохання підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, Галино Миколаївно, коротко озвучте позицію комітету.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Шановні колеги, ми пропонували попередній і цей законопроекти об'єднати в один, тому рішення було відхилити. На засіданні Погоджувальної ради вирішили розглядати ці законопроекти окремо. Якщо окремо, то позиція нашого комітету – прийняти законопроект № 11165 за основу і далі виходити на друге читання з комплексним законопроектом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ви зрозуміли, так? Але спочатку поставлю на голосування пропозицію комітету про відхилення, яку ми не підтримуємо, потім – пропозицію про прийняття за основу, і прошу зал її підтримати, щоб ці два законопроекти мали можливість органічно розглядатися далі.

Отже, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про відхилення проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про гуманітарну допомогу» щодо забезпечення використання гуманітарної допомоги для відновлення втрачених або пошкоджених виробничих потужностей комунальних підприємств та безперервного надання якісних послуг для населення» ([№ 11165/П](#)), підготовленого головним комітетом. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 39.

Рішення не прийнято.

Тепер, друзі, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про гуманітарну допомогу» щодо забезпечення використання гуманітарної допомоги для відновлення втрачених або пошкоджених виробничих потужностей комунальних підприємств та безперервного надання якісних послуг для населення» ([№ 11165](#)) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 256.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, у нас залишається ще два питання. Перше питання – це щорічна доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Я прошу всіх залишатися на місцях.

На засіданні Погоджувальної ради ми домовилися, що 5 хвилин – доповідь, потім кожна фракція і група має право поставити одне запитання, після чого голосування.

Друге питання – запити. Є запити і до Президента України, які також вимагають голосування. Тому дуже прошу всіх залишатися на своїх місцях.

Шановні колеги, відповідно до пункту 17 частини першої статті 85 Конституції України, статті 232³ Регламенту Верховної Ради України, статті 18 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» до повноважень Верховної Ради України належить розгляд щорічної доповіді Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про стан додержання і захисту прав і свобод людини і громадянина.

Комітет Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин на своєму засіданні, проведеному 9 квітня 2024 року (протокол № 103), розглянув щорічну доповідь Уповноваженого Верховної Ради

України з прав людини про стан додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні у 2023 році та за результатами розгляду членами комітету був запропонований проект постанови № 11164.

Згідно з частиною четвертою статті 20 Регламенту Верховної Ради України питання включається до порядку денного сесії позачергово без голосування. На засіданні Погоджувальної ради узгоджено такий порядок розгляду цього питання: доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – до 5 хвилин, відповіді доповідача на запитання від депутатських фракцій і груп – до 16 хвилин (1 хвилина – на запитання, 1 хвилина – на відповідь), і прийняття рішення. Усього до 22 хвилин. Немає заперечень? Немає.

Тоді на трибуну для доповіді запрошується Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро Валерійович Лубінець. Регламент – до 5 хвилин. Будь ласка, Дмитре Валерійовичу (*Оплески*).

ЛУБІНЕЦЬ Д.В., *Уповноважений Верховної Ради України з прав людини*. Дякую, колеги. Шановний головуєчий! Шановні народні депутати і депутатки! Дякую за надану мені можливість презентувати щорічну доповідь про стан додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні у 2023 році.

Минулий рік став випробуванням для захисту прав людини в Україні. Вам роздані матеріали-звіти, в яких ви можете побачити детальну інформацію, окреслені проблеми та виклики, над якими нам разом потрібно далі працювати.

Протягом 2023 року до Уповноваженого надійшло 95 тисяч 796 звернень. Варто зауважити, що кількість звернень зросла більш як удвічі порівняно з 2022 роком. Вважаю, це пов'язано з розвитком та розгалуженістю мережі представництв Омбудсмана у регіонах України, а також зі збільшенням довіри до нашої інституції.

У 2023 році було введено новий критерій оцінки діяльності ефективності нашої інституції – поновлені права. Протягом року ми поновили права 54 тисячі 149 особам. Різниця між зверненнями і поновленими правами через те, що до мене дуже часто звертаються за роз'ясненнями і ми їх надаємо.

За 2023 рік ми опрацювали 2 тисячі 731 позицію до проектів нормативно-правових актів. Протягом 2023 року було здійснено 3 тисячі 148 моніторингових візитів, кожен другий із яких стосувався моніторингу дотримання прав внутрішньо переміщених осіб. За результатами моніторингових візитів ми направили органам державної влади понад 3 тисячі звітів з більш ніж 10 тисячами рекомендацій.

Російська федерація – це постійний виклик перед нашими громадянами. Ви знаєте, що одним із напрямів, яким я займаюся особисто, є повернення українських громадян з російського полону. Протягом 2023 року ми повернули 991 військовослужбовця, наших героїв і героїнь. Станом на зараз загальна чисельність повернутих громадян становить 3 тисячі 210. Бранці повідомляють про системні порушення прав українських військовополонених, про тортури,

катування, приниження, недостатню кількість води та їжі, про відмову в наданні медичної допомоги, позбавлення права на листування.

Протягом 2023 року ми дослідили 833 військово-лікарські комісії на всій території України. Рішення було впроваджено окремим засіданням Ради національної безпеки та оборони України.

Окремий напрям – це захист прав ВПО. Хочу подякувати народним депутатам, які входять до складу МФО парламентської платформи сприяння захисту прав ВПО, за співпрацю. Ми розробили спеціальну доповідь. До речі, ви можете через QR-код її отримати.

У 2023 році ми відкрили Центр захисту прав дитини, який став не лише місцем надання послуг, а й потужним адвокаційним центром, який щотижня приймає іноземні делегації в Україні. Я активно долучений до процесу повернення українських дітей з ТОТ, а також з території російської федерації.

Формула миру Президента України. Я доповідаю і відповідаю за імплементацію пункту 4 – повернення дітей, цивільних та військовополонених. Стосовно дітей ми запустили міжнародну коаліцію, стосовно цивільних – міжнародну платформу, у складі КША створена окрема робоча група під головуванням представника Уповноваженого, стосовно військовополонених ці питання постійно піднімаємо на міжнародному рівні.

Національний превентивний механізм. Спеціальна доповідь була вже направлена українському парламенту (на слайді ви бачите цифри).

Інформаційні права. Вперше за 25 років нашої інституції ми представили Спеціальну доповідь щодо дотримання конституційного права на інформацію в умовах дії правового режиму воєнного стану.

Щодо рекомендацій. Шановні колеги, за 2023 рік було надано 151 рекомендацію. Я звертаюся до народних депутатів і парламенту з проханням сприяти тому, щоб український уряд втілював рекомендації в життя. Для оцінки діяльності ми пройшли міжнародний аудит, який визнав ефективною діяльність нашої інституції.

Дякую, шановні народні депутати, за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Дмитре Валерійовичу, за вашу роботу.

Переходимо до запитань від депутатських фракцій і груп. Прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на запитання до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Нагадую: 1 хвилина – на запитання, 1 хвилина – на відповідь. Будь ласка, записуйтеся.

Від групи «Відновлення України» запитання ставить Дмитрук Артем Геннадійович. Будь ласка.

ДМИТРУК А.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 133, Одеська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Шановний Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, на жаль,

у своїй доповіді ви жодного разу не сказали про ту незаконну, беззаконну, антилюдську, антидемократичну діяльність, яку щодня вчиняють представники організованих злочинних груп в законі – ТЦК. Сьогодні по всій країні б'ють, знущаються, катують, затримують людей без всяких на те підстав. Таких звернень десятки тисяч. Чого тільки вартує крайня ситуація в Одесі, коли лікарів швидкої допомоги, які приїхали на виклик до хворого, затримали, погрожували, а потім ще й побили. І таких випадків на сьогодні дуже багато.

У нас таке запитання: яка позиція Омбудсмана щодо діяльності працівників ТЦК? Що було зроблено для припинення такого свавілля? Які конкретні випадки? Яка реакція?

Дякую.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Дякую за запитання. Щодо останнього прикладу, який ви назвали. На наступний день моя представниця по Одеській області була безпосередньо в цьому приміщенні, окремо поспілкувалася з лікарями, потім з представниками ТЦК. За моїм зверненням відкрито кримінальне провадження і дисциплінарне провадження в структурі ТЦК СП. Щодня я отримую понад 150 звернень щодо конфліктних ситуацій між громадянами України і представниками ТЦК СП. Стосовно кожного випадку автоматично на наступний день я пишу листа Міноборони, правовому блоку, для надання правової оцінки. Станом на зараз я тримаю під своїм особистим контролем декілька десятків кримінальних і дисциплінарних проваджень.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Батьківщина» запитання ставить Наливайченко Валентин Олександрович. Будь ласка.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Прошу передати слово Михайлу Цимбалюку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Михайлович Цимбалюк. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Дякую, пане Валентине, за передане слово. Пане Дмитре, від фракції я вам дякую за роботу і щорічну доповідь, яка є дуже фаховою, і, на нашу думку, відрізняється від попередньої своєю ефективністю.

У мене декілька запитань. Перше. Верховна Рада ухвалила закон про удосконалення системи військового обліку, де жодного слова немає щодо мобілізації осіб, які ще не досягнули 25-річного віку. Сьогодні ТЦК мобілізують таких людей. Чи реагуєте ви як Уповноважений на такі факти?

Друге запитання стосовно регресників. Сьогодні люди запитують про виплати тим, які отримали травми на виробництві.

І третє запитання. Чи ініціювала Україна відсторонення росії від засідань Ради безпеки ООН за ті масові тортури, які скоюють росіяни стосовно військовослужбовців?

Дякую вам.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Дякую за запитання. Моя позиція щодо мобілізації така: згідно із законодавством заборонено мобілізувати громадян України, які не досягли 25-річного віку. Такі звернення до мене надходять, я особисто тримаю на контролі відкриті дисциплінарні провадження і кримінальні провадження стосовно представників ТЦК.

Щодо регресу. Ви знаєте, що моя представниця із захисту соціально-економічних прав постійно бере участь у засіданні профільного комітету і піднімає це питання в Міністерстві соціальної політики України. Тут ми з вами одностудці.

Чи Україна піднімала питання щодо виключення росії? Не просто піднімала, а постійно ініціює питання щодо виключення представників російської федерації з усіх структур Організації Об'єднаних Націй та інших міжнародних організацій. Дві найбільші організації світу омбудсманів офіційно виключили представника російської федерації за моїм поданням.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Задорожньому Миколі Миколайовичу, фракція «Слуга народу».

ЗАДОРЖНИЙ М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 162, Сумська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Пушкаренку Арсенію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Арсеній Пушкаренко. Будь ласка.

ПУШКАРЕНКО А.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Пане Уповноважений Верховної Ради України з прав людини! Звичайно, хочеться подякувати вам за роботу. Ми всі сьогодні почули про результати особисто вашої роботи і вашої інституції в умовах воєнного стану. Те, що за минулий рік до вас звернулося близько 100 тисяч громадян і були поновлені права, думаю, це свідчить про розбудову інституції, що ми сьогодні бачимо в усіх куточках України, і дійсно є захист громадян у цих складних умовах.

Ви відповідаєте за імплементацію пункту 4 Формули миру, а саме за повернення всіх заручників, які сьогодні перебувають у російській федерації. Стосовно військовополонених зрозуміло: Женевська конвенція, депортовані діти і цивільні – це злочин, є навіть ордери. Хотілося б почути вашу думку, як ви

особисто оцінюєте підсумки Глобального саміту миру, оскільки одним із трьох ключових питань і міжнародного комюніке є повернення всіх полонених.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Дякую за запитання. Я особисто був у складі української делегації на Глобальному саміті миру в Швейцарії. За пропозицією української сторони ми обговорювали і питання щодо повернення українських дітей, цивільних заручників і військовополонених. На нашій закритій панелі були присутні представники 39 країн та найбільших міжнародних організацій. Я не можу розкрити вам деталі, але за моїм відчуттям ми вперше почули нові напрацювання нових потенційних партнерів у цьому напрямі. Знаю, у нас є великий дипломатичний прорив, дипломатична перемога України, і в найближчому майбутньому ми побачимо результати цього саміту, у тому числі у вигляді повернення громадян України з російських полонів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Молотку Ігорю Федоровичу, депутатська група «Партія «За майбутнє».

МОЛОТОК І.Ф., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 160, Сумська область, самовисуванець).* Шановний Дмитре Валерійовичу, насамперед дякую вам за вашу потужну роботу. Ми її відчуваємо, особливо на прикордонній Сумщині, яка має потужне представництво Омбудсмана.

У мене коротеньке запитання. Чи можна, об'єднавши зусилля, зробити, наприклад, філію в місті Шостці, яка знаходиться в 220 кілометрах на північ вздовж кордону з агресором, і в місті Охтирці, щоб Сумщина була таким потужним хабом для обміну полонених?

Усіх хвилює, особливо наше суспільство, питання стосовно повернення українських дітей. Це дуже важливо. За даними порталу «Діти війни» в країні агресора перебуває 20 тисяч дітей, а ми знаємо, що їх набагато більше. Що маємо зробити, в який спосіб можемо повернути наших дітей?

Дякую.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Дякую за запитання. Стосовно дітей. Ми створили міжнародну коаліцію. Ви абсолютно праві, що цифра може бути набагато більшою. Коли в нас буде дієвий механізм проведення верифікації, підтвердження даних про дітей з території рф, чого зараз у нас немає, цифра почне зростати.

Щодо збільшення представництв. Рік тому з цієї трибуни я доповідав своє бачення щодо максимальної розгалуженості регіональної структури. Я готовий дійти до Шостки, Охтирки, до кожної ОТГ України, але хотів би попросити шановних народних депутатів, коли будете голосувати за Державний бюджет України на наступний рік, окремим питанням проголосуйте за збільшення підтримки нашої інституції. Повноважень у нас більше, і окрема подяка, що згідно з останнім рішенням Верховної Ради України ми тепер окремо захищаємо

права національних меншин, відповідно треба збільшувати штат і фінансування. Дуже сподіваюся, що ви нас підтримаєте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Білозір Лариса Миколаївна від депутатської групи «Довіра». Будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М. Шановний Дмитре Валерійовичу! Шановні колеги! Хочу нагадати, що в рамках роботи в ПАРЕ ми вже вдруге мали засідання спеціального комітету ПАРЕ стосовно українських дітей. Буквально на цій сесії пані Олена Хоменко захищатиме *report* і має бути ухвалено резолюцію, яка стосуватиметься українських дітей.

Нещодавно в Женеві ми зустрічалися з представниками Міжнародного комітету Червоного Хреста, Управління Верховного комісара ООН у справах біженців, Моніторингової місії ООН з прав людини. Основна проблема полягає в тому, що російська федерація не пускає міжнародних партнерів до наших дітей. Як вам вдається проводити ці спецоперації з повернення наших дітей? Який ви бачите ефективний механізм повернення дітей з російської депортації?

Звичайно, я хочу повідомити, що у ПАРЕ буде створений нетворк, учасники якого займатимуться напрацюванням шляхів і механізмів розв'язання проблем, пов'язаних з українськими дітьми.

Дякую вам за вашу роботу.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Дуже дякую, пані Ларисо, за запитання. Я також окремо хотів би відзначити максимально ефективну діяльність української делегації в ПАРЕ, її голови пані Марії Мезенцевої та всіх колег, колежанок, які представляють український парламент в ПАРЕ, Олену Хоменко, яка піднімає питання українських дітей.

Щодо механізмів повернення. Так, повернення кожної дитини – це маленька спецоперація. Публічно ми дякуємо дипломатам Катару, які нас супроводжують, але цього недостатньо. Нам треба створювати додаткові механізми впливу на російську федерацію, треба видавати ордери на арешт не тільки двом особам, бо тисячі росіян депортували і продовжують депортувати українських дітей. Це геноцид у чистому вигляді. Ми продовжуємо цю роботу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Павленку Ростиславу Миколайовичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Після цього – Бобровська, фракція «Голос», і голосуємо.

Павленко. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Р.М. Дякую. Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Вітаю вас, пане Лубінець. Дякую за ваш звіт. Питання дуже важливе. Ви сказали, що тримаєте на контролі справи в ТЦК. Тут треба не тільки тримати на контролі справи, а виправляти акти Кабінету Міністрів України, бо у нас сьогодні є системна проблема. На жаль, ТЦК замість того, щоб забезпечити право людини на відстрочку, шукає можливості, наприклад, її не дати. Те саме стосується військовослужбовців.

Тож у мене до вас прохання конкретно щодо постанови Кабінету Міністрів [№ 560](#), якою всупереч закону встановлено вимогу усиновлення дитини, при тому, що в законі сказано утримання, порушено права і осіб з інвалідністю, тому що вимагаються постійний догляд і документи, яких немає в законі і люди не можуть їх зібрати, те саме стосується обмежено придатних до 25 років, яких почали мобілізувати. Це все має бути виправлено системно шляхом внесення змін до відповідних актів. Готові допомагати вам, долучатися, але давайте проведемо роботу з Кабінетом Міністрів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, відповідь.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Дякую. Я вам скажу, що ви абсолютно праві, – у нас є системні проблеми, які я не просто відчуваю, я про них чую під час прямого спілкування з громадянами України. Учора, як і щотижня, у мене відбулася чергова зустріч з родинами військовополонених, з родинами осіб, зниклих безвісти, на якій так само повідомили, що всупереч прийнятому закону мобілізують членів родин, де є військовополонені і безвісти зниклі. Учора за результатами цього засідання я вже направив листа Кабінету Міністрів України. Тобто на кожну системну проблему є моє реагування як Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – подання на уряд про те, що вони повинні внести зміни. Так, у нас, на жаль, є проблема з імплементацією моїх рекомендацій. Тому я хотів би врегулювати це шляхом прийняття нового Закону «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», щоб була пряма норма відповідальності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бобровська Соломія Анатоліївна від фракції «Голос». Це завершальне запитання.

БОБРОВСЬКА С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Раді бачити Дмитра. Прошу передати слово Костенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костенко. Будь ласка.

КОСТЕНКО Р.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Добрий день, пане Лубінець! Теж дякую вам за вашу доповідь і за те, що ви робите. У мене буде конкретне запитання. Я як людина з Херсонщини часто перебуваю в Херсоні, і мені там ставлять запитання, на яке мало хто знає відповідь. Я хотів би дізнатися, чи знаєте відповідь ви. Питання стосується мера Херсона Колихаєва Ігоря, який був взятий у полон представниками рф під час окупації. Скажіть, будь ласка, чи ведуться зараз якісь перемовини, чи розуміємо ми, де він, які взагалі перспективи звільнення людини, яка була в окупації і яку Президент нагородив державною нагородою – орденом? Яка взагалі стосовно нього позиція? Чи робиться все для того, щоб його звільнити?

Дякую.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Дякую, за запитання. Позиція України – повернути всіх цивільних заручників, яких незаконно утримує російська федерація. У цьому списку є пан Колихаєв, інші представники місцевого самоврядування, журналісти, представники релігійних громад, волонтери, навіть іноземні волонтери. За нашими даними, станом на зараз до списку включено понад 14 тисяч цивільних громадян України. Ми постійно проводимо перемовини, консультації стосовно і пана Колихаєва, і всіх цивільних заручників як напряму, так і через посередників, щоб звільнити наших громадян і повернути їх додому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, розгляд щорічної доповіді Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини завершено. Переходимо до прийняття рішення. Шановні колеги, займіть свої місця.

Відповідно до пункту 17 частини першої статті 85 Конституції України, статті 232³ Регламенту Верховної Ради України, статті 18 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про щорічну доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про стан додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні у 2023 році» ([№ 11164](#)) в цілому. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 259.

Рішення прийнято.

Дякуємо, Дмитре Валерійовичу, за вашу роботу.

Переходимо до оголошення запитів. Я передаю слово Олександрю Сергійовичу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз дякуємо Дмитру Валерійовичу та його команді за звитяжну працю.

Шановні колеги, для оголошення на пленарному засіданні Верховної Ради України внесено 61 депутатський запит, із них до: Президента України – 6; органів Верховної Ради України – 6; Кабінету Міністрів України – 27; керівників інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування – 19; керівників підприємств, установ і організацій, розташованих на території України, незалежно від їх підпорядкування і форм власності – 3.

Запит Оксани Савчук до Президента України щодо присвоєння звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» (помертню) легендарному командирю 49-го окремого стрілецького батальйону «Карпатська Січ» Збройних Сил України Куцину Олегу (псевдо Кум) за незламність духу у відстоюванні національної ідеї, виявленні героїзму і самопожертви в боротьбі за державний суверенітет та незалежність України.

Відповідно до пункту 34 частини першої статті 85 Конституції України, статті 225 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про попередню підтримку депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 240.

Рішення прийнято.

Відповідно до пункту 34 частини першої статті 85 Конституції України, статті 225 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про направлення депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 236.

Рішення прийнято.

Запит буде направлено Президенту України.

Запит Оксани Савчук до Президента України щодо присвоєння звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» (помертню) політичному діячу, народному депутату України восьмого скликання Марченку Олександрю за незламність духу у відстоюванні національної ідеї, виявленні героїзму і самопожертви в боротьбі за державний суверенітет та незалежність України.

Ставлю на голосування пропозицію про попередню підтримку депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 233.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 235.

Рішення прийнято.

Запит буде направлено Президенту України.

Запит Дмитра Припутеня до Президента України щодо присвоєння звання Герой України командиру штурмового полку «Цунамі» об'єднаної штурмової бригади Національної поліції України «Лють», підполковнику поліції Гостіщеву Олександрову Євгеновичу.

Ставлю на голосування пропозицію про попередню підтримку депутатського запиту до Президента України.

«За» – 233.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення депутатського запиту до Президента України.

«За» – 234.

Рішення прийнято.

Запит буде направлено Президенту України.

Запит Артема Дмитрука до Президента України щодо присвоєння звання Герой України (посмертно) полковнику поліції Абраменку Дмитру Анатолійовичу.

Ставлю на голосування пропозицію про попередню підтримку депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 210.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення депутатського запиту до Президента України.

«За» – 209.

Рішення не прийнято.

Запит Лесі Забуранної та Максима Перебийноса до Президента України щодо присвоєння почесного звання Герой України (посмертно) Іванову Руслану Васильовичу.

Ставлю на голосування пропозицію про попередню підтримку депутатського запиту до Президента України.

«За» – 225.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення депутатського запиту до Президента України.

«За» – 230.

Рішення прийнято.

Запит буде направлено Президенту України.

Запит Олександра Бакумова до Президента України щодо захисту конституційного права громадян України – мешканців міста Харкова – на безпечне для життя і здоров'я довкілля у зв'язку із вирубкою Жихорського лісу.

Ставлю на голосування пропозицію про попередню підтримку депутатського запиту до Президента України.

«За» – 223.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення депутатського запиту до Президента України.

«За» – 225.

Рішення не прийнято.

Дякуючи Регламенту, процедура не така, як із законопроектами. Тому, Олександр Сергійовичу, ви можете ще раз подати цей запит.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійовичу, якщо дозволите, перед тим, як ми продовжимо, уточню для колег.

Шановні колеги, дуже прошу кожного, хто подає запити, які голосуються про направлення їх до Президента України, враховувати дві речі: компетенція Президента України і, якщо запит про присвоєння тих чи інших відзнак, то подавайте одразу і необхідні матеріали про особу, якої це стосується, бо інколи дуже важко зорієнтуватися. Тоді ця процедура легше проходитиме, ви не отримуватимете якихось інших результатів. Дякую.

Будь ласка, Олександр Сергійовичу, продовжуйте.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Далі такі запити.

Олександра Ткаченка та Антоніни Славицької – до Прем'єр-міністра України щодо надання субвенції з Державного бюджету України для вирішення нагальних соціальних питань.

Антон Яценка – до голови Державної служби України з питань праці щодо ініціювання проведення позапланової перевірки уповноваженими органами Державної служби України з питань праці стосовно діяльності службових осіб Управління освіти та гуманітарної політики Уманської міської ради Черкаської області.

Антон Яценка – до голови Паланської сільської ради Уманського району Черкаської області щодо надання інформації та копій документів стосовно пошкодженого нежитлового нерухомого майна – громадської будівлі Паланського ліцею Паланської сільської ради Уманського району Черкаської області, що розташований за адресою: вулиця Грушевського, 5, село Паланка, Уманський район, Черкаська область, внаслідок військових дій, спричинених збройною агресією російської федерації.

Ірини Фріз – до Кабінету Міністрів України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, начальника Генерального штабу Збройних Сил України щодо надання інформації про загальний обсяг

закуплених (законтракованих) безпілотних розвідувальних авіаційних комплексів різних видів та комплектації протягом 2023 року, а також протягом січня-квітня 2024 року для потреб Сил оборони України.

Антон Яценка – до директора комунального некомерційного підприємства «Уманська центральна міська лікарня» Уманської міської ради щодо надання інформації та копій документів стосовно проведення санітарно-гігієнічної обробки приміщень протягом 2022-2024 років у будівлі комунального некомерційного підприємства «Уманська центральна міська лікарня» (прилеглих до неї приміщень, споруд) Уманської міської ради, розташованої за адресою: вулиця Шевченка, 50, місто Умань, Уманський район, Черкаська область, поштовий індекс 20300.

Галини Третьякової – до керівника Апарату Верховної Ради України щодо надання інформації для підготовки змін до кошторису Верховної Ради України.

Михайла Цимбалюка – до Прем'єр-міністра України щодо граничної вартості протезування та забезпечення високофункціональними протезами захисників та захисниць України.

Петра Павловського – до Прем'єр-міністра України щодо бездіяльності у питанні, пов'язаному з припиненням діяльності торговельних точок з продажу алкогольних напоїв та тютюнових виробів без марок акцизного податку чи з підробленими марками цього податку в місті Харкові.

Петра Павловського – до генерального директора акціонерного товариства «Енергетична компанія України» щодо надання інформації про кількість проданих небалансів електричної енергії, виробником якої є акціонерне товариство «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом», у 2023 році.

Антон Яценка – до Уманського міського голови щодо надання інформації та копій документів стосовно призначення на одну із посад в управлінні освіти та гуманітарної політики Уманської міської ради Дьоміної Лариси Віталіївни.

Антон Яценка – до Уманського міського голови щодо надання інформації та копій документів стосовно проведення ремонтних робіт у приміщеннях соціального готелю Центру інтегрованих соціальних послуг управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради за адресою: вулиця Петропавлівська, 59а, село Дмитрушки-2, Уманський район, Черкаська область.

Антон Яценка – до виконувача обов'язків голови Державної податкової служби України щодо надання інформації про повноту нарахування та сплати податків (податку на доходи фізичних осіб, військового збору) юридичними особами: товариством з обмеженою відповідальністю «Дейрі Глобал Експертс» (код ЄДРПОУ 39294990), товариством з обмеженою відповідальністю «ДК ВЕТ» (код ЄДРПОУ 37908017), товариством з обмеженою відповідальністю «Кепітал Системз» (код ЄДРПОУ 38909467), приватним підприємством «Фенікс Агро» (код ЄДРПОУ 36780586) і таке інше.

Антон Яценка – до Прем'єр-міністра України, виконувача обов'язків голови Державної податкової служби України, виконувача обов'язків голови Державної митної служби України щодо надання інформації стосовно отримувачів гуманітарної допомоги за період з 24 лютого 2022 року по день оголошення депутатського запиту.

Сергія Кузьмич – до Прем'єр-міністра України, Генерального прокурора, міністра оборони України, тимчасово виконуючого обов'язки міністра у справах ветеранів України, Голови Фонду державного майна України, Секретаря Ради національної безпеки і оборони України щодо вжиття невідкладних заходів з повернення у державну власність цілісного майнового комплексу комунальної установи «Обласний медичний центр вертебрології і реабілітації» Житомирської обласної ради.

Дмитра Чорного – до Прем'єр-міністра України щодо надання додаткового захисту особам з інвалідністю в період воєнного стану.

Олександра Ткаченка – до голови Національної поліції України щодо порушення розумних строків здійснення досудового розслідування у кримінальному провадженні.

Володимира Мороза – до Голови Національного банку України про надання інформації щодо вжиття банками заходів для забезпечення безперебійності надання банківських послуг під час можливих вимкнень електроенергії.

Дмитра Разумкова – до Голови Верховної Ради України щодо витрат на відрядження народних депутатів України за період з 1 січня 2024 року.

Антон Яценка – до Уманського міського голови щодо надання інформації та копій документів стосовно заснування комунального підприємства «Центр розвитку та інвестицій» Уманської міської ради (код ЄДРПОУ 45394534) та з інших питань.

Галини Третякової – до керівника Апарату Верховної Ради України щодо надання інформації про службові відрядження за кордон.

Артема Дмитрука – до міністра внутрішніх справ України щодо надання інформації про кількість зареєстрованих автомобілів станом на 1 січня 2023 року та на 1 січня 2024 року.

Артема Дмитрука – до Першого віце-прем'єр-міністра України – міністра економіки України щодо доповнення переліку легкових автомобілів, які підлягають оподаткуванню транспортним податком у 2024 році.

Валерія Гнатенка та Володимира Мороза – до віце-прем'єр-міністра України з інновацій, розвитку освіти, науки та технологій – міністра цифрової трансформації України про отримання послуги на Порталі Дія щодо інформації про джерела отримання доходів, суми нарахованих та/або отриманих доходів, суми нарахованих та/або сплачених податків фізичною особою.

Групи народних депутатів (Герашенко, Іонова, Климпуш-Цинцадзе) – до Голови Верховної Ради України щодо надання офіційної інформації про кількість закордонних відряджень народних депутатів України за період з 24 лютого 2022 року.

Сергія Власенка – до голови Національного агентства з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів щодо надання інформації.

Галини Третякової – до Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України про надання інформації щодо підстав внесення Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України змін до Переліку категорій працівників, яким можуть бути надані службові приміщення.

Галини Третякової – до міністра оборони України щодо підпорядкування центрів комплектування та соціальної підтримки.

Дмитра Разумкова – до Голови Верховної Ради України, керівника Апарату Верховної Ради України щодо дотримання положень Регламенту Верховної Ради України під час реєстрації проекту постанови Верховної Ради України № 8312-ПІ від 31.05.2024 року.

Богдана Торохтія – до голови правління приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго» щодо надання інформації.

Групи народних депутатів (Кривошеєв, Фріс та інші, усього п'ять народних депутатів) – до Прем'єр-міністра України щодо врегулювання питання отримання відстрочки від мобілізації.

Групи народних депутатів (Кривошеєв, Фріс та інші, усього шість народних депутатів) – до Прем'єр-міністра України щодо врегулювання питання військово-транспортного обов'язку в період мобілізації.

Федора Веніславського – до голови Дорадчої групи експертів про надання інформації.

Павла Сушка – до Прем'єр-міністра України про надання інформації стосовно заходів, які здійснюються для забезпечення прав переміщених (евакуйованих) дітей – громадян України, батьки або законні представники яких померли за кордоном.

Валерія Гнатенка та Володимира Мороза – до Прем'єр-міністра України стосовно надання інформації про вжиті заходи за результатами експериментального проекту щодо проведення обстеження знищених окремих категорій об'єктів нерухомого майна, зокрема із застосуванням інформаційних продуктів дистанційного зондування Землі, що пришвидшило б отримання компенсації постраждалим особам.

Валерія Гнатенка та Володимира Мороза – до віце-прем'єр-міністра України з інновацій, розвитку освіти, науки та технологій – міністра цифрової трансформації України щодо можливості подачі заяви власниками пошкодженого (зруйнованого) майна про проведення обстеження об'єктів нерухомого майна, що знаходяться на територіях територіальних громад, які розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або на тимчасово окупованих територіях України, за допомогою Єдиного державного веб-порталу електронних послуг, зокрема шляхом використання мобільного додатка Порталу Дія (Дія).

Групи народних депутатів (Мандзій, Жмеренецький та інші, усього вісім народних депутатів) – до Прем'єр-міністра України щодо відновлення функціонування КП «Аеропорт Хмельницький».

Петра Павловського – до Прем'єр-міністра України щодо вжиття заходів з метою недопущення до участі у дорожньому русі колісних транспортних засобів, зовнішні світові прилади яких не відповідають вимогам діючих в Україні правил та нормативів.

Групи народних депутатів (Мандзій, Жмеренецький та інші, усього вісім народних депутатів) – до Прем'єр-міністра України щодо необхідності затвердження Міністерством освіти і науки України особливостей використання та розподілу деяких субвенцій.

Олександра Бакумова – до Кабінету Міністрів України щодо захисту конституційного права громадян України – мешканців міста Харкова – на безпечне для життя і здоров'я довкілля у зв'язку із вирубкою Жихорського лісу.

Олександра Бакумова – до Кабінету Міністрів України щодо забезпечення безпеки дорожнього руху на ділянці дороги автомобільного шляху міжнародного значення М-03 Харків – Київ.

Олександра Юрченка – до Київського міського голови щодо відновлення роботи кас Київського метрополітену.

Олександра Юрченка – до Київського міського голови щодо затвердження Положення про конкурс на посаду керівника закладу дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти комунальної власності територіальної громади міста Києва.

Групи народних депутатів (Мороз, Бурміч та інші, усього дев'ять народних депутатів) – до Прем'єр-міністра України щодо встановлення для побутових споживачів, які проживають на території громад, розташованих в районах проведення воєнних (бойових) дій, можливих бойових дій, знаходяться в оточенні та вимушені використовувати побутові електроприлади для обігріву житлових приміщень як єдине джерело опалення, тариф на рівні 2,64 гривень за 1 кВт/год за весь обсяг спожитої електричної енергії протягом опалювального сезону.

Володимира Мороза – до Прем'єр-міністра України щодо встановлення для населення, яке проживає в житлових будинках (у тому числі в житлових будинках готельного типу, квартирах та гуртожитках), обладнаних кухонними електроплитами (у тому числі в сільській місцевості), понижуючого тарифу за споживання електричної енергії.

Петра Павловського – до Прем'єр-міністра України щодо обмеження акціонерним товариством «Енергетична компанія України» доступу до інформації про кількість та вартість проданих електричних небалансів електричної енергії протягом 2023 року, виробником якої є акціонерне товариство «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом».

Це всі запити на сьогодні.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Олександр Сергійовичу.

Шановні народні депутати, розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Дякую всім за продуктивну роботу. Зараз я оголошую перерву у нашому пленарному засіданні. Про час і місце його продовження вам буде повідомлено завчасно. Нагадую про необхідність непоширення інформації щодо його початку.

Разом перемаємо! Слава Україні!